

Съфинансирано от
Европейския съюз

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

14.3.2025 г.

X

Д-р Лозана Василева
Заместник-министър
Signed by: Lozana Ilieva Vasileva

Ръководител на Управляващия орган на Стратегическия план
за развитие на земеделието и селските райони за периода
2023 - 2027 г.

**Постъпили въпроси по Насоки за кандидатстване за прием на заявления за подпомагане на дейности,
насочени към производство и продажба на продукти извън Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз
по интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ от Стратегически план за развитие на
земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.**

№	Дата на получаване	Въпрос, подател	Разяснение от УО на СПРЗСР
РАЗЯСНЕНИЯ по въпроси, постъпили в периода от 04.02.2025 г. до 19.02.2025 г.			
11.	4 февруари 2025 г.	Здравейте, относно разяснението за критерия за възраст на едноличния собственик "възраст до навършени 40 г.;	Приоритет по цитираният от Вас критерий получават кандидати на възраст <u>до навършени 40 г.</u> , включително, преди навършване на 41 години.

		<p>1.2.2. Към датата на кандидатстване едноличният собственик на капитала на съществуващо предприятие - ЕООД/ЕАД, или едноличният собственик на съществуващо предприятие - ЕТ, е на възраст до навършени 40 г., включително и минимум последните 12 месеца преди датата на кандидатстване"</p> <p>До навършени 40 години се има предвид 39 г. и 11 месеца или 40 г. и 11 м. , т.е. навършени 30 но преди 40 или навършени 40 преди 41 години?</p> <p>Владимир ***</p>	
12.	4 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Моля за разяснения във връзка с Условието за кандидатстване по следните интервенции:</p> <p>Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ (ЗНАЯТИ)</p> <p>Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ (ПРОИЗВОДСТВО)</p> <p>Благодаря Ви !</p> <p>d_z@***</p>	<p>Насоките за кандидатстване (Условия за кандидатстване, Условия за изпълнение и приложения към тях) са публикувани на интернет страницата на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони: https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri и в Системата за електронни услуги на ДФ „Земеделие“, на адрес: https://seu.dfz.bg/drupal/?q=SPRZSR.</p> <p>В цитираните документи е разписана подробна информация относно териториалния обхват на интервенцията, бюджета по приемите, размера на финансовата помощ, периода на прием, допустимите и недопустими кандидати, дейности и разходи, критериите за подбор и методиката за оценка,</p>

			изискуемите документи, както и реда за подаване на заявления за подпомагане.
13.	5 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Имам следния въпрос във връзка с Интервенция II.Г.3 - „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони - ПРОИЗВОДСТВО“:</p> <p>Във връзка с методика за оценка по критерий „Заявление за подпомагане, включващо инвестиции, насочени към опазване на околната среда и борба или адаптация с климатичните промени, в т.ч. устойчива енергия и производство“, моля за разяснение дали разходите за системи за съхранение (батерии), към и неделима част от инвестиции за производство на електроенергия от фотоволтаични системи за собствени нужди, се признават като разход за и се причисляват към 15-те % допустими инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане, свързани с инвестиции, осигуряващи опазване на компонентите на околната среда, в това число устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление?</p> <p>Благодаря предварително!</p> <p>Поздрави, Нели ***</p>	<p>Съгласно т. 7 от Методика за оценка на заявленията за подпомагане точки по критерий за оценка № 4.1 получава заявление за подпомагане, за което най-малко 15 % от допустимите инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане са свързани с инвестиции за производство на устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление. За целите на настоящия прием, под ВЕИ - „Възобновяеми енергийни източници“ следва да се разбират единствено инвестиции за производство на електроенергия от фотоволтаични системи. Инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане, свързани с инвестиции за производство на устойчива енергия от ВЕИ попадат в обхвата на т. 3.4 от Раздел 12 „Допустими разходи“ на УК - закупуване и инсталиране на инсталации за производство на енергия от ВЕИ за собствено потребление и собствени нужди. В т. 33 от Раздел 12.2 е записано, че недопустими са <i>разходи за закупуване и инсталиране на съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии), в случаите в които същите не са част от инсталациите по т. 3.4 от Раздел 12 „Допустими разходи“</i>. В случай че така описаните от Вас разходи за „системи за съхранение (батерии), към и неделима част от инвестиции за</p>

			производство на електроенергия от фотоволтаични системи за собствени нужди“ са разходи за закупуване и инсталиране на автономна фотоволтаична система, то тези разходи биха участвали при формирането на разходите по критерий 4.1.
14.	5 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми г-жи/г-да,</p> <p>Моля за разяснение по приоритет 2. Заявление за подпомагане, подадено от кандидат с потенциал за растеж и развитие.</p> <p>Точките по заявлението за подпомагане (Т) се изчисляват по следната формула:</p> <p>$T = 50 * (\text{Стойност на оперативната печалба} / \text{Стойност на заявлението за подпомагане})$.</p> <p>В случай, че Стойност на оперативната печалба за 2023 г. е отрицателно число какви точки ще се присъждат в този случай - 0 точки или отрицателно число точки.</p> <p>В случай на отрицателни точки, същите ще се извадят ли от останалите точки, което крие риск да се падне под минимума от 10 точки.</p> <p>С уважение,</p> <p>Илиян ***</p>	<p>Във връзка с поставения от Вас въпрос относно изчисляването на точки по приоритет 2 „Заявление за подпомагане, подадено от кандидат с потенциал за растеж и развитие“, в случай на отрицателна оперативна печалба за 2023 г., следва да имате предвид, че съгласно зададената формула за изчисление, резултатът, който може да бъде формиран е съответно в интервали от 0 до 15 точки по критерий 2.1 и от 0 до 5 точки – за критерий 2.2. Отрицателни точки не се присъждат.</p>

15.	6 февруари 2025 г.	<p>Здравейте, земеделски производител съм от 2018г. В село Царева Ливада съм засадила 13,5 дка сливови овощни градини. Мога ли да участвам в тази интервенция за инвестиция в производство за закупуване на сушилна за сушене на плодовете сливи? Колко процента е безвъзмездната помощ за закупуването на машината и колко % за бинефициента, благодаря?</p> <p>Ценка ***</p>	<p>Съгласно Раздел 11 от УК, допустими за подпомагане по настоящия прием са инвестиции в неземеделски дейности, които се изпълняват изцяло на територията на селските райони и са насочени към производство на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, независимо от вложените продукти и материали, което производство попада в допустим сектор/раздел/група/клас от Приложение 8. Допустими сектори по кодове по КИД-2008. Цитираната от Вас инвестиция „за закупуване на сушилна за сушене на плодовете сливи“ е недопустим разход по настоящата процедура. За финансиране на същата бихте могли да кандидатствате по интервенция II.Г.2 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, която съгласно индикативния годишен график за планираните приеми през 2025 г. предстои да стартира през месец ноември.</p>
16.	7 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Моля за разяснения по отношение на Условието за кандидатстване по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - Производства.</p> <p>В раздел 10. Допустими кандидати, точка 10.1. Критерии за допустимост на кандидатите е описано: 1. За безвъзмездна</p>	<p>Цитираното от Вас изискване кандидатът по настоящия прием да бъде предприятие, което да е микропредприятие не се отнася за кандидати - регистрирани земеделски стопани, които отговарят на изискванията на 2.1, 2.2, 2.3 и 2.4 от Раздел 10.1 на УК.</p>

финансова помощ могат да кандидатстват земеделски стопани и микропредприятия.

2. Земеделските стопани, допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия към датата на подаване на заявлението за подпомагане:

2.1. да са регистрирани като земеделски стопани по Наредба № 3 /1999 г. от най-малко 24 месеца без прекъсване преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност;

2.2. да са регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите;

2.3. да имат седалище на територията на селски район съгласно Приложение № 4.

2.4. икономическият размер на земеделското стопанство е най-малко левовата равностойност на 8 000 евро стандартен производствен обем (СПО) съгласно Приложение № 6.

В случай, че кандидатът е юридическо лице – малко или средно предприятие по смисъла на чл. 3, ал. 3 от ЗМСП, като същото юридическо лице е и регистрирано като земеделски стопанин, допустимо ли е за участие по процедурата при

		<p>условие, че изпълнява изискванията на точки 2.1, 2.2, 2.3 и 2.4.</p> <p>Тоест изискването предприятието да е микропредприятие, относно ли се за регистрирани земеделски стопани или при тях категорията съгласно ЗМСП не критерий за допустимост.</p> <p>С уважение:</p> <p>Денка ***</p>	
17.	7 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Моля за разяснения по отношение на Условието за кандидатстване по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - Производства.</p> <p>В раздел 13. Критерии за подбор и методика за оценка на заявленията за подпомагане, Приоритет 2, точка 2.2. Финансовото състояние на кандидата със седалище в селски район от по-малко от 12 месеца преди датата на кандидатстване, обезпечава реализирането на инвестициите по заявлението за подпомагане е описано:</p> <p>Критерият оценява съотношението между размер на оперативната печалба на кандидата със седалище в селски район от по-малко от 12 месеца преди датата на кандидатстване за финансовата 2023 г. и заявената</p>	<p>Критерий за оценка № 2.2 „Финансовото състояние на кандидата със седалище в селски район от по-малко от 12 месеца преди датата на кандидатстване, обезпечава реализирането на инвестициите по заявлението за подпомагане“ оценява съотношението между средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата (със седалище в селски район от по-малко от 12 месеца преди датата на кандидатстване) за финансовата 2023 г. и заявената стойност на инвестициите и дейностите в заявлението за подпомагане. В тази връзка „предприятия, които са регистрирани през 2024 г. и такива регистрирани през 2025 г.“ не биха могли да получат точки по критерия. В допълнение и предвид факта, че нямат данни, които да попълнят за изчисление на оперативната печалба за 2023 г., полето за точки по критерия следва да не се попълва и</p>

		<p>стойност на инвестициите и дейностите в заявлението за подпомагане.</p> <p>Как се изчислява показателя за предприятия, които са регистрирани през 2024 г. и такива регистрирани през 2025 г. Автоматично ли кандидатите, които нямат приключена 2023 г. получават 0 точки по показателя.</p> <p>Благодаря, предварително!</p> <p>С уважение:</p> <p>Денка ***</p>	<p>съответно да не участва в изчислението на общия брой точки.</p>
18.	7 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>След разговор с Ваш колега на националния телефон, изпращам официално питане/сигнал относно проблем в Заявление за подпомагане Интервенция II.Г.3 - „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони - ПРОИЗВОДСТВО“.</p> <p>В Анекс 13 Заявление за подпомагане, в шийт с име 2.Критерии за оценка.</p> <p>1. Моля да проверите формулата в клетка U12 - липсва връзка с 'Код по НСНМСП' - такъв шийт не присъства във формулата.</p> <p>2. В клетка АВ12 пише, че В случай на съответствие с настоящия критерий, в последната колона от падащото</p>	<p>По коментари 1 и 2. Приложение № 13 към УК не е част от изискуемите документи и не се прикачва в Системата за електронни услуги (СЕУ). Приложението има единствено информативен характер и неговата цел е да</p>

		<p>меню се избира съответния код, а точките се заявяват автоматично. Във въпросната клетка няма падащо меню.</p> <p>3. В клетка B13 пише, че Заявлението за подпомагане е насочено изцяло към развитие на дейности за регионална специализация на ниво област на дейност, съгласно Приложение № 6. „Регионална специализация“ към условията за кандидатстване. Въпросното приложение е съвсем друго. Регионалната специализация е в Приложение 9.</p> <p>Моля да прегледате отново документа и да коригирате според описаното по-горе. Ако грешката е моя, моля да ме извините и да ми дадете насоки как да попълня правилно Заявление за подпомагане.</p> <p>Поздрави, Русин ***</p>	<p>запознае кандидатите с данните, които следва да попълнят при кандидатстване в СЕУ.</p> <p>В описаното от Вас поле от таблицата в приложението, връзката с референтен списък от скрит лист „Код по НСНМСП“ е предвидена, но видно е пропусната и съответно не работи.</p> <p>За разлика от това, въпросните полета от Заявлението за подпомагане в СЕУ са зададени коректно и са работещи.</p> <p>3. В клетка B13 е допусната явна техническа грешка. Действителният номер на приложението е „9“ , както е записано в Раздел 13 от Условията за кандидатстване. В допълнение, въпросната референция в самата система (СЕУ) е зададена коректно.</p>
19.	7 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>В Условията за кандидатстване на няколко места се изписва "инвестициите в неземеделски дейности, насочени към производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение I" . Това включва ли и търговия или само производство на продукти, както са посочени по кодове КИД в Приложение 8?</p>	<p>Дейностите, допустими по настоящия прием следва да попадат в сектор „Производство“.</p> <p>Съгласно Раздел 11 от УК, допустими за подпомагане по настоящия прием са инвестиции в неземеделски дейности, които се изпълняват изцяло на територията на селските райони и са насочени единствено към производство на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, независимо от вложените продукти и</p>

		<p>Моля да ни отговорите и на следния въпрос. Може ли да се закупят машини и оборудване за производство в сграда, находяща се в двор на частна къща и със статут на стопанска постройка?</p> <p>Благодарим предварително</p> <p>Маргарита ***</p>	<p>материали, което производство попада в допустим сектор/раздел/група/клас от Приложение 8. Допустими сектори по кодове по КИД-2008. Произведената продукция логично включва и нейната продажба, чрез която се изпълнява Бизнес плана.</p> <p>Допустими кандидати по приема са единствено юридически лица и в този смисъл, следва да бъде уредено правото на ползване на сградата/земята от юридическото лице, ЕТ – чрез документ за собственост/ползване или договор за наем. Условието е разписано в Раздел 11.1, точки 5 и 6.</p>
20.	9 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>относно интервенция II.Г.3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - ПРОИЗВОДСТВО</p> <p>Ние желаем да произвеждаме в селски район следните продукти:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Пелети от житена слама2. Пелети от слънчогледови люспи3. Палети от слънчогледови люспи <p>Моля за становище дали са допустими по процедурата трите вида производства.</p>	<p>Съгласно т. 2 от Раздел 11.2 на УК, производството на цитираните от Вас продукти не попадат в обхвата на допустимите по приема дейности.</p>

		Благодаря предварително. Стефан ***	
21.	9 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Ние имаме строителна фирма, която е основен код на икономическа дейност 41.20 - Строителство на жилищни и нежилищни сгради, тъй като строим дървени къщи и монтираме. По процедурата "Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони" искаме да си закупим собствени машини за да режем по размери при нас доставената обработена дървесина, от която по индивидуални проекти правим къщите. В момента дървесинаат я режим при под изпълнители, тъй като нямаме нъжното оборудване.</p> <p>Въпросът ни е с този вид инвестиции за машини за рязане на дървесината по индивидуални размери в кое направление попадаме на интервенцията - за ПРОИЗВОДСТВО или за УСЛУГИ, с оглед на това ,че приходите на дружеството отново ще се отичат като 41.20 - Строителство на жилищни и нежилищни сгради, тъй като преработената дървесина като детайли, ще се влага само в строителството на нашите дървени къщи, а няма да продаваме детайли за други клиенти. Крайната ни цена е на база КСС за изградена дървена къща.</p> <p>Поздарви</p>	<p>Така описаната от Вас инвестиция в „машини за рязане на дървесината по индивидуални размери“, които „ще се влага само в строителството“ би попаднала в допустимите за подпомагане дейности и съответно разходи по прием по интервенцията за УСЛУГИ, стартирал на 28.02.2025 г. (прием по интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“, свързан с развитие на услуги).</p> <p>В допълнение следва да имате предвид, че не се подпомагат дейности свързани с добив и преработка на продукти от горското стопанство. Тези дейности се подпомагат по интервенция II.Г.14 - Първична преработка на дървесина и II.Г.12 - Подобряване на здравословното състояние и устойчивостта на горските екосистеми чрез подпомагане провеждането на сечи в горските територии. С недопустимите дейности, свързани с производствата преди индустриалната преработка на дървесината може да се запознаете в Приложение № 10 към настоящите УК.</p>

		Мериан ***	
22.	10 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с даден отговор на въпрос по интервенция II.Г.3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ – ПРОИЗВОДСТВО, имам следния допълнителен въпрос, както следва:</p> <p>В отговор 10, т.3. е дадено разяснение, че съгласно раздел 11.2 „Недопустими дейности“ от УК по настоящия прием, производството на „дървесни ПАЛЕТИ“ не е допустимо за подпомагане. В същото време Раздел 16 „Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене“ е описан в Приложение № 8 като допустим сектор. Моля да уточните тогава кои са допустимите кодове на дейност в този сектор.</p> <p>Съгласно Класификатора Този раздел включва: производство на изделия от дървен материал - дограма, фурнир и плочи от дървесни частици, опаковки, дървен паркет, сглобяеми конструкции и детайли за тях. Производственият процес обхваща отрязване, разбичване, рендосване и сглобяване на изделия от дървен материал. Той започва с разбичването на трупите на греди или дъски, които по-късно могат да бъдат нарязани или профилирани на струг или други обработващи машини. Тези изделия, от</p>	<p>В допълнение към отговора на въпрос 10, т. 3 следва да имате предвид, че по настоящия прием не са допустими дейности свързани с първична преработка на дървесината, както и други работни операции, предхождащи производствата преди индустриална преработка на дървесина. В заключение допустими по настоящия прием са дейностите от Раздел 16 „Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене“, които не включват горепосочените операции, изброени в Приложение № 10 към УК.</p>

		<p>своя страна, също могат да бъдат рендосани или полирани и сглобени в крайни продукти - например в дървени опаковки.</p> <p>Какъв вид преработка на дървесината е допустима по настоящият прием?</p> <p>Реално погледнато дори и производството на мебели от масив също би попаднало в същата хипотеза, предвид операциите, които са необходими да бъдат направени, за да се стигне до финален краен продукт.</p> <p>Моля за яснота по казуса, за да си спестим взаимно включването на недопустими дейности в проектните предложения.</p> <p>a.bachvarova@***</p>	
23.	10 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Моля за допълнителни разяснения относно приложение 8 - Сектори на икономиката, допустими за инвестиции. Конкретният ми въпрос е свързан със сектор С раздел 10. В 10.8 и 10.89 Производство на други хранителни продукти - под други хранителни продукти какво се разбира, тъй като е много общо понятие? Конкретно ме интересува дали производство на сосове за месо, пици и други за директна консумация е допустима инвестиция?</p>	<p>Производство на „сосове за месо, пици и други за директна консумация“ би попаднало в Раздел 10.84 от КИД 2008 и зависи от вложените суровини и материали. Същият е част от списъка със сектори и кодове по КИД – 2008, разпределени по видове дейности. Обръщаме внимание, че част от дейностите по Раздел 10.84 са за производство на продукти, подпомагани по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“, което ги прави недопустими за подпомагане по настоящия прием съгласно т. 2 от Раздел 11.2 на УК. За повече информация, относно дейностите включени във</p>

		<p>Освен това в подраздел 10.86 Производство на готови ястия - може ли да се включат дейности по изграждане на заведение за хранене, в което реално се извършва директна реализация на готови ястия, произведени там?</p> <p>Въпросите ми се отнасят до район Варна.</p> <p>Благодаря!</p> <p>Stela ***</p>	<p>въпросните кодове, кандидатът може да се запознае с Приложение № 7.</p> <p>В допълнение следва да имате предвид, че по интервенцията се подпомагат инвестиции в неземеделски дейности, които се изпълняват изцяло на територията на селските райони. С допустимите общини в област Варна можете да се запознаете в списъка на селските райони – Приложение № 8 към УК.</p> <p>Следва да имате предвид, че съгласно КИД-2008, в клас 10.85 Производство на готови ястия не се включва приготвянето на готови ястия за непосредствена консумация, например в ресторанти.</p>
24.	10 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с прием на проекти по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - ПРОИЗВОДСТВО имаме следното питане:</p> <p>Кандидатът е фирма, оперираща в селски район, ръководеща "бетонен възел". Фирмата възнамерява да подготви проектно предложение, каот дейността попада в Раздел 23.63 "Производство на готови бетонови смеси" от КИД 2008.</p> <p>В тази връзка идеята на инвеститора е закупуване на:</p>	<p>По въпроси 1 и 2 - Съгласно определението за „Специализирани транспортни средства“ в Раздел 2 „Основни дефиниции, използвани в условията за кандидатстване“ за целите на настоящият прием специализирани транспортни средства са:</p> <p>1. МПС категория N1 съгласно чл. 149 ал.1 т. 3 от Закона за движение по пътищата - моторни превозни средства, проектирани и конструирани основно за превоз на товари с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 t. за извършване на нехладилен и хладилен транспорт (снабдени с устройства за постоянен контрол на температурата, които</p>

		<p>1. Багер с кофа или челен товарач за товаро - разтоварни работи.</p> <p>2. Бетоновоз (над 3,5 тона).</p> <p>3. Камион "бетон помпа" (над 3,5 тона).</p> <p>Описаните активи са пряко свързани с производствената дейност на дружеството. В тази връзка ни интересува следното</p> <p>1. Може ли точка 1 - багер с кофа или челен товарач да бъде приета за допустима техника към бетоновия възел, като част от самоходната техника, описана в точка 1.2 към точка 1 на Раздел 12 "допустими разходи"</p> <p>2. Попадат ли двата камиона (по точки 2 и 3) в определението "специализирани транспортни средства", съответно могат ли да бъдат допуснати като допустима инвестиция?</p> <p>Стоимен ***</p>	<p><i>поддържат както отрицателни, така и положителни температури, необходими за превоза на замразени и охладени продукти).</i></p> <p><i>2. Самоходна техника – мотокари и електрокари.</i></p> <p>В тази връзка цитираните от Вас „1. Багер с кофа или челен товарач за товаро - разтоварни работи; 2. Бетоновоз (над 3,5 тона) и 3. Камион "бетон помпа" (над 3,5 тона)“ не попадат в обхвата на допустимите разходи по т. 1.2 от Раздел 12 на УК.</p>
25.	10 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>относно интервенция II.Г.3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - ПРОИЗВОДСТВО</p>	<p>Съгласно изискванията за допустими кандидати в Раздел 10.1. на УК, кандидатите следва да имат седалище на територията на селски район (Приложение № 4 към УК). В случай че преместите седалището на фирмата в община, която попада в списъка на селските райони, бихте могъл да вземете точки по критерий 2.2 „Финансовото състояние на кандидата със седалище в</p>

		<p>Фирмата с която желая да кандидаствам по процедурата е сектор Производство на хлебни изделия като цеха в който се извършва дейността е на територията на селски район но седалището на фирмата е в областен център, който не попада в селски район.</p> <p>Допустима ли е фирмата по процедурата при положение че седалището ѝ не е в селски район?</p> <p>Ако не е допустим кандидата и преместя седалището в селска община щв получа ли в този случай точки по критерия за оборот до 15т.</p> <p>Благодаря за отговорите!!</p> <p>Допустимо ли е да кандидаствам</p> <p>Димитров</p>	<p>селски район от по-малко от 12 месеца преди датата на кандидатстване, обезпечава реализирането на инвестициите по заявлението за подпомагане.“, които са не повече от 5 т.</p>
26.	11 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Бих искала да попитам следното:</p> <ol style="list-style-type: none">1. След подаване на заявлението за кандидатстване в СЕУ, има ли възможност за сваляне на формуляра като файл на локалния компютър в четим формат (например PDF)? От къде е достъпна тази функция?2. При входящ въпрос от страна на комисията в процеса на оценка на заявлението, кандидатът ще получи ли нотификация по имейла за постъпилия въпрос? Или е	<p>1. Към настоящия момент няма разработена функционалност за сваляне на заявлението като файл с разширение .pdf. Въпреки това, цялата наличната информация и документи, които кандидатите са подали в системата, са напълно достъпни за тях по всяко време. Те могат да направят справка за въведената информация чрез съответните функционалности на системата и да се запознаят с данните, които са съхранени по тяхното заявление.</p>

		<p>необходимо да следи само и единствено в самата СЕУ? При вход в системата, когато има постъпил въпрос, ще има ли някакво известяване, което да покаже, че има зададен въпрос?</p> <p>Благодаря предварително, Кремена ***</p>	<p>2. Нотификации за изпратени писма ще се изпращат автоматично от Системата само до мейлите, посочени в профилите на съответният бенефициент и до тези в профилите на упълномощените лица, ако им е дадено такова изрично право от бенефициента. В процес на разработка е и нова функционалност, която ще предупреждава кандидата за изпратена комуникация при вход в системата.</p>
27.	11 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Моля за разяснения по отношение на Условието за кандидатстване по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - Производства.</p> <p>В Критерий 3. Инвестиции в цифровизация, технологично интензивни производства, допринасящи за повишаване на добавената стойност от Методиката за оценка на заявленията за подпомагане, в точка 3.2 е предвидено приоритизиране за заявления за подпомагане, които включват инвестиции в един или повече производствени сектори, свързани с развитие на дейности, характерни за регионалната специализация на района, в който се извършват, съгласно „Национална стратегия за малките и средните предприятия“ 2021-2027 г.</p>	<p>Моля да се запознаете с отговори на въпрос 3 и т. 2 от въпрос 8. Дейностите в обхвата на сектор Q86 Хуманно здравеопазване ще бъдат допустими за подпомагане по предстоящия прием по интервенцията за развитие на услуги. Настоящият прием е насочен единствено към подпомагане на дейности, насочени към производство и продажба на продукти извън Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз.</p> <p>По подготвения проект на критерии за оценка на заявления за подпомагане по приема за развитие на услуги, при получен приоритет за дейности в обхвата на сектор Q86 Хуманно здравеопазване, същия ще се натрупва с точки по критерий за регионална специализация.</p>

В Приложение № 9 Регионална специализация от документите за информация е представена таблица, която включва следните колони:

- Регионална специализация във високотехнологични производства и интензивни на знания услуги;
- Регионална специализация в други сектори от преработващата промишленост;
- Специализация в сектори извън обхвата на настоящата стратегия.

Моля за информация относно секторите в колона „Специализация в сектори извън обхвата на настоящата стратегия“ . Тези сектори приоритизират ли се съгласно критерий 3.2 от Методиката? Ако заявлението за подпомагане включва инвестиции в обхвата на сектор Q86 Хуманно здравеопазване и инвестицията се изпълнява в селски район на територията на област Видин, ще бъдат ли получени 5 точки по критерия?

Благодаря, предварително!

С уважение:

Денка Стайкова

28.	11 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>За II.Г.3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - моля да бъде упътена по два въпроса:</p> <ol style="list-style-type: none">1. аз съм с постоянен и настоящ адрес в село Чуковец, Радомирско. Фирмата ми е със седалище в София град, и не е имала дейност през последните 11 години, но е действаща. Трябва ли да сменя регистрацията да бъде с адрес в селото, за да легитимна за кандидатстване?2. Легитимни ли са юридически лица от община Радомир за кандидатстване по тази програма, и трябва ли самата област/община да е получила някакво предварително одобрение? <p>Диана***</p>	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 25.
29.	11 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Бих желала напътствие по два въпроса:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Легитимни ли са юридическите лица селата във всички области и общини за кандидатстване по тази програма, или в необходимо някакво одобрени на база област/община?2. аз имам постоянен адрес в село Чуковец, община Радомир, и фирма без дейност през последните 11 години, регистрирана в София град. Мога ли да кандидатствам с тази фирма, и трябва ли да и променя седалището?	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 25.

		Диана***	
30.	11 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>За II.Г.3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - моля да бъда упътена по два въпроса:</p> <p>1. Аз съм с постоянен и настоящ адрес в село Чуковец, Радомирско. Фирмата ми е със седалище в София град, и не е имала дейност през последните 11 години, но е действаща. Трябва ли да сменя регистрацията да бъде с адрес в селото, за да легитимна за кандидатстване?</p> <p>2. Легитимни ли са юридически лица от община Радомир за кандидатстване по тази програма, и трябва ли самата област/община да е получила някакво предварително одобрение?</p> <p>Благодаря,</p> <p>Диана</p>	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 25.
31.	12 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми представители,</p> <p>Във връзка с Интервенция II.Г.3 - „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони - ПРОИЗВОДСТВО“ бих искала да получа разяснение по следните въпроси:</p> <p>1. Счита ли се за изкуствено създадено условие, ако новосъздадено предприятие бъде регистрирано след</p>	<p>1. Допустимите кандидати по приема са регламентирани в Раздел 10 от УК, като същите могат да бъдат новообразувани. Съгласно дефиницията за</p>

	<p>датата на отваряне на процедурата, предвид че новосъздадени предприятия са допустими кандидати?</p> <p>2. Допустимо ли е предприятието да бъде регистрирано в една селска община, а дейността да се извършва на територията на друга селска община, като и двете общини се намират в един и същ регион в преход или в слаборазвит регион?</p>	<p>„Новообразувано предприятие“ в Раздел 2 условието, на което следва да отговарят е свързано с максимален срок от вписването им в Търговския регистър, а именно до 12 месеца към датата на кандидатстване. В този смисъл не се счита за изкуствено условие „ако новосъздадено предприятие бъде регистрирано след датата на отваряне на процедурата“.</p> <p>2. Подкрепа по интервенцията се предоставя за развитие на неземеделски дейности на територията на общините от селските райони съгласно Приложение № 4 към УК. В тази връзка съгласно условията за допустимост на кандидатите, същите следва да имат седалище на територията на селски район, а съгласно т. 1 от Раздел 11 от УК по приема е се подпомагат инвестиции в неземеделски дейности, които се изпълняват изцяло на територията на селските райони. В случай че седалището на предприятието и дейността му са на територията на селски район съгласно горесцитираното приложение към УК, то същите биха били допустими във връзка с изискването по отношение на териториалния обхват на подкрепата по интервенцията. В допълнение следва да имате предвид, че съгласно т. 15 от Раздел 10.1 на УК клонове на юридически лица, регистрирани в България,</p>
--	--	---

		<p>3. В случай, че съм микро предприятие и отговарям на всички условия по процедурата, допустимо ли е при вече отворената процедура да се извърши промяна на седалището и извършването на дейността ми, като се прехвърлят в селска община, или това би се считало за изкуствено създадено условие?</p> <p>Моля за еднозначни отговори на поставените въпроси!</p> <p>Благодаря предварително за съдействието!</p> <p>С уважение, Мария ***</p>	<p>не могат да участват по приема поради липсата на самостоятелна правосубектност.</p> <p>3. Описаната в поставения въпрос хипотеза не попада в обхвата на критерия за недопустимост на кандидатите, посочен в т. 8 от Раздел 10.2 на УК.</p> <p>Следва да имате предвид, че ДФЗ извършва административна проверка на база на цялата специфична информация и приложените документи по заявлението за подпомагане.</p>
32.	12 февруари 2025 г.	<p>Бих искал да кандидатствам за изграждане на цех и закупуване на оборудване и машини за изработка на метални конструкции в строителството.</p> <p>Допустима ли е такава инвестиция?</p> <p>Иван ***</p>	<p>Цитираната от Вас дейност попада в обхвата на списъка с допустимите сектори съгласно Приложение 8 към УК.</p>
33.	12 февруари 2025 г.	<p>Здравейте, имама следните въпроси.</p>	

		<p>1. Моля пак да потвърдите, че предприятията, които са земеделски стопани могат да бъдат микро, малки и средни предприятия. В наредбата това не е пояснено ясно.</p> <p>2. Когато физическо лице земеделски стопанин кандидатства с новооткрито дружество признават ли му се приходите, като физическо лице от 2023 г. при пресмятането на точките. Ако му се признават, кои кодове от годишната данъчна декларация се вземат за изчисляването на точките.</p> <p>Диана ***</p>	<p>1. В Раздел 10.1 от УК са посочени всички критерии за допустимост на кандидатите по приема. За предприятията на кандидати земеделски стопани няма ограничение по отношение на големината на предприятието по смисъла на Закона за малки и средни предприятия.</p> <p>2. В случаите на кандидати по т. 11 от Раздел 10.1 земеделски стопани, регистрирани като ЕТ или ЕООД, за изпълнение на изискването по този критерий се признават обстоятелствата за физическото лице земеделски стопанин, регистрирано по Наредба № 3 от 1999 г., едноличен собственик на капитала, като за изчисление на размерът на оперативната печалба се взимат същите данни от ОПР на физическото лице. Следва да имате предвид, че данните за доказване на приходите от дейността се взимат по служебен път от НСИ и/или НАП.</p>
34.	12 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>1. Може ли ЕООД с история над 3 години и регистрирано като земеделски стопанин, да кандидатства като отбележи че иска да се включи в бюджета за земеделски стопани.</p> <p>Диана ***</p>	<p>Цитираното от Вас дружество би могло да кандидатства като земеделски стопанин, в случай че отговаря на критериите за допустимост на кандидати земеделски стопани, посочени в Раздел 10.1 на УК.</p>

35.	12 февруари 2025 г.	<p>1. До колкото разбирам физическо лице земеделски стопанин, които иска да участва в бюджета за земеделски, може да го направи само с новорегистрирано дружество - това така ли е? До колко месеца назад ще се счита че дружеството е новорегистрирано?</p> <p>Диана ***</p>	<p>Допустимите по приема кандидати следва да са регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите. По отношение на вторият Ви въпрос, моля да се запознаете с отговора по т. 1 на въпрос 31.</p>
36.	12 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми дами/господа,</p> <p>Т.к възнамеряваме да кандидатстваме за финансиране по програма „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ – ПРОИЗВОДСТВО и на основание чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП бихме искали да получим разяснение на следните въпроси:</p> <p>1. Може ли да се закупуват материални активи от Китай при условие, че отговарят на ЕС изискванията и имат СЕ сертификат и са предоставени документи за правосубектност съгласно националното законодателство с легализиран превод на Български език?</p> <p>2. В случай на внос - разходи за транспорт и мито признати ли са?</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговора по т. 2 на въпрос 2. В допълнение следва да имате предвид, че всеки кандидат декларира, че представляваното от него предприятие не попада в обхвата на член 5л) от Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, както и изискванията, посочени в т. 15 от раздел 15 на УК по отношение на документи, изготвени на чужд език.</p> <p>2. Разходите за транспорт за допустими, в случаите, когато същите формират общата стойност за доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на</p>

	<p>3. Разходи за придобиване на лист за безопасност на даден продукт и разходи за лабораторни изследвания, които са задължителни по закон, но не са разходи за разработване на нови продукти, допустими ли са? Т.е продуктът е вече разработен, но за да бъде пуснат в продажба съгласно българското законодателство следва да се сдобие с лист за безопасност изготвен от експерт и за някои продукти се изисква микробиология – направени от лаборатория.</p> <p>4. Разходи за закупуване на компютър и принтер свързани с производствените дейности, не с административните, допустими ли са?</p>	<p>машините/съоръженията/ оборудването и се съдържат в документите по т. 20, 22 и 23 от раздел 14.1 на УК.</p> <p>Разходите за транспорт са допустими, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и допринасят за постигането на неговите цели.</p> <p>В случай на транспортни разходи, извършвани от външен доставчик (различен от доставчика на машините/ съоръженията/оборудването по проекта), следва да са представени също документите по т. 20, 22 и 23 от раздел 14.1 на УК.</p> <p>Разходите за мита не попадат в обхвата на допустимите разходи от раздел 12 на УК.</p> <p>3. Цитираните разходи не попадат в обхвата на допустимите разходи от раздел 12 на УК. Същите попадат в хипотезата на т. 10 от раздел 12.2 „Недопустими разходи“ на УК</p> <p>4. Подкрепа в рамките на интервенцията се предоставя за инвестиции в неземеделски дейности за материални активи, свързани с подпомаганата дейност по Раздел 11.</p>
--	--	---

	<p>5. Разходи за закупуване на оборудване за открити и закрити изложения допустими ли са? Лед екрани, шатра, стени, подвижни маси? Те са активи, някои ДМА по смисъла на ЗС.</p> <p>6. Разходи за участия в изложения в страната и чужбина допустими ли са? Това не реклама по телевизия или електронно издание и не става ясно.</p> <p>7. В раздел 13 от условията за кандидатстване в т 1.1.3 дружеството е ООД и двете собственички сме жени и сме под 40 годишна възраст и двете имаме по 50% точно. Т.е е написано „жена“ в единствено число да бъде собственик на над 50%, а в случая сме 2 жени с общо 100% дялове и в допълнителните разяснения също не е написано, че жената може да е повече от 1. Точките, които са предвидени в този случай, ще бъдат ли валидни или следва едната жена да има</p>	<p>В случай че изброените от Вас активи са пряко свързани с производствените дейности, то те са допустими.</p> <p>5. Изброените разходи не са пряко свързани с производствена дейност и попадат в хипотезата на т. 29 от Раздел 12.2 „Недопустими разходи“ на УК.</p> <p>6. Изброените разходи попадат в хипотезата на т. 19 от Раздел 12.2 „Недопустими разходи“ на УК, а именно разходи, свързани с извършване на реклама – включително и не само публикуване на обяви в периодични издания, изработка, разпространение и излъчване на рекламни спотове (радио и телевизионни) и др.</p> <p>7. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1.</p>
--	--	---

	<p>над 50% дялове при положение, че 100% са собственост на жени.</p> <p>8. Декларацията по чл. 4а, ал.1 от ЗМСП в случай, че предприятието в новообразувано (създадено 2024г.) и няма приключена финансова година какво следва да се подаде, защото пише, че същата е задължителна дори и на по-късен етап?</p> <p>9. Списък с документи, които ще бъдат изисквани на етап оценка на заявленията за подпомагане- пише, че датата им трябва да бъде след датата на получаване на писмо за предоставяне на документи. Моля, да ни бъде разяснено дали правилно сме разбрали- тези документи не се предоставят при кандидатстване, а само след като потенциални бенефициент (ние) получим писмо, че изискват тези документи?</p> <p>С Уважение и благодарност за проявеното разбиране!</p>	<p>8. Без значение дали предприятието е и няма приключена финансова година, Декларацията по чл. 4а, ал.1 от ЗМСП е задължителен документ за всички кандидати, независимо от датата им на регистрация в Търговския регистър. В случаите на новообразувани предприятия, данните в декларацията по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП се определят и попълват в съответствие с указанията за попълване на декларацията към Приложение № 3 от УК.</p> <p>Когато Декларацията по чл. 4а, ал.1 от ЗМСП не е представена към датата на подаване на заявлението за подпомагане, същата следва да бъде представена най-късно в срока по чл. 12, ал. 5 от Наредба № 4 от 2024 г.</p> <p>9. Изброените документи попадат в обхвата на Раздел 14.2 на УК и са изискуеми на етап оценка на заявленията за подпомагане, в случаите, когато при извършена служебна проверка от страна на ДФЗ-РА , наличната информация го изисква.</p>
--	---	--

		Тодорка ***	
37.	12 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с кандидатстването по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони - ПРОИЗВОДСТВО“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони имам следния въпрос:</p> <p>1. Предстои ни кандидатстване с проект с КИД 38.32** Рециклиране на сортирани отпадъци - като за целта се предвижда закупуване на Трошачка, с която ще бъдат преработвани строителни отпадъци, в резултат на което крайните продукти след преработката ще могат да се използват отново – например натрошените на по-дребно фракции ще се влагат повторно при настилки в пътното строителство. В тази връзка инвестицията в това специфично оборудване (Трошачна машина) е изключително голяма. Допустимо ли е да се кандидатства единствено за инвестиционните разходи в производственото оборудване, а изграждането на базата – самото депо за депониране на отпадъците – да бъде направено със собствени средства? И има ли ограничение на сумата от собствени средства, които ще вложи Кандидата?</p>	<p>При така представената информация разходите за „изграждането на базата – самото депо за депониране на отпадъците“ са инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане, но са част от цялостния обект на инвестицията и без тях обектът не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно. В този случай, същите следва да бъдат вписани в Таблица 1А от бизнес плана, като стойността на същите не се включва в размера разходите, за които се кандидатства по заявлението за подпомагане и съответно не попада в калкулацията на размера на сумата на собствено финансиране. В допълнение максималния размер на допустимите разходи за един проект включва разходите, за които се кандидатства за подпомагане.</p> <p>В допълнение, следва да се имат предвид условията по т. 13 и т. 14 от Раздел 11.1. <i>„В случаите на заявени разходи по т. 13, когато помещенията, в които ще се поставят не са въведени в експлоатация, съгласно приложимото законодателство, разходите за тези помещения се включват в таблица 1А от бизнес плана (Приложение № 1) и за тях кандидатите са длъжни да представят документите, посочени в т. 6, т. 15 и т. 7/т. 9, както и т. 8 от Раздел 14.1 „Списък с общи документи“.</i></p>

		<p>Съгласно Условието за кандидатстване максималният размер на допустимите разходи за един кандидат, включително за предприятията, с които помежду си са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), за периода на прилагане на интервенцията и за едно заявление за подпомагане е до левовата равностойност на 400 000 евро (782 320 лева). Този размер на допустимите разходи включва ли и разходите, които Кандидатът заявява, че ще направи за собствена сметка?</p> <p>a.bachvarova@***</p>	
38.	14 февруари 2025 г.	<p>Здравейте, допустимо ли е по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - Производство да се кандидатства за инсталиране на нови машини, съоръжения или оборудване за производство на лед в селски район?</p> <p>С уважение gergana ***</p>	<p>Производството на лед попада в код 35.30 „Производство и разпределение на топлинна енергия“ по КИД 2008, който не е част от допустимите дейности по сектори от Приложение № 8 от УК.</p>
39.	14 февруари 2025 г.	<p>Привет,</p> <p>Казвам се Цветелина *** и имам въпрос по отношение на „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - ПРОИЗВОДСТВО. Въпросът ми е свързан с един от критериите, а именно :</p>	<p>При така описаните обстоятелства условието за допустимост на кандидат земеделски стопанин по т. 2.1 от Раздел 10.1 на УК не е изпълнено. Земеделските стопани, които не отговарят на условията по т. 2, могат да</p>

		<p>- Земеделските стопани да са регистрирани като земеделски стопани по Наредба № 3 /1999 г. от най-малко 24 месеца без прекъсване преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност;</p> <p>Първата регистрация на моят съпруг като земеделски стопанин е от дата 18.09.2023год. при форсмажор на починал родител. Същност съпруга ми унаследява дейността на своя баща след неговата смърт.</p> <p>Въпросът ми е дали съпруга ми е допустим по посоченият по-горе критерий за допустимост на кандидат ?</p> <p>Очаквам вашият отговор на имейл: ****</p> <p>С Уважение, инж. Цв.***</p>	<p>кандидатстват като микропредприятия, в случай че отговарят на условията по т. 3 от Раздел 10.1 на УК.</p>
40.	14 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с интервенция II.Г.3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ – ПРОИЗВОДСТВО имам следните въпроси:</p> <p>1. Допустимо ли е седалището на дружеството Кандидат да бъде в една от допустимите селски общини, а дейностите по заявлението за кандидатстване да е в друга селска община?</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговора на т. 2 от въпрос 31.</p>

		<p>2. Има ли изискване за съществуващите над 12 месеца дружества да имат седалище в селски район над 12 месеца или за някакъв друг период? Т.е. допустимо ли е дружеството да смени седалището си в селски район, ако преди това не е било в селски район, съответно и дейностите ще се изпълняват в селски район.</p> <p>a.bachvarova@***</p>	<p>2. По приема се подпомагат инвестиции в неземеделски дейности, които се изпълняват изцяло на територията на селските райони. Допустими са единствено кандидати със седалище територията на селски район съгласно Приложение № 4 към УК. Условие по отношение на дълготрайността е заложено в критериите за оценка на заявленията за подпомагане и по-конкретно в приоритет 2 „Заявление за подпомагане, подадено от кандидат с потенциал за растеж и развитие“,</p>
41.	14 февруари 2025 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с кандидатстване по интервенция II.Г.3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ – ПРОИЗВОДСТВО имам следния въпрос:</p> <p>1. В УК е записано, че Точки по критерий за оценка № 5.1 получава заявление за подпомагане, за което: Над 30% от допустимите инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане са свързани с иновации, попадащи в определението от раздел 2 Основни дефиниции. Инвестиционните разходи, свързани с иновации следва да попадат изцяло в обхвата на т. 1 от Раздел 11 „Допустими дейности“.</p> <p>За доказване изпълнението на критерия е необходимо да се предостави патент и/или полезен модел. В случаите, в които иновацията засяга само част или елемент от</p>	<p>Съгласно определението за „Иновации“ в раздел 2 на УК „За целите на настоящият прием, за иновация се приема въвеждането на нови машини, съоръжения и оборудване, за които са представени патент и/или полезен модел и/или лиценз за ползване на патент и/или полезен модел, издадени от Българското или Европейското патентни ведомства“. С оглед на утвърдената в условията за кандидатстване дефиниция и при така описаният от Вас казус, приоритет по критерий 5.1 би получило заявление за подпомагане, в което над 30 % от инвестиционни разходи са свързани с иновации и попадат изцяло в обхвата на т. 1 от Раздел 11 на УК, <u>при условие, че за същите инвестиционни разходи са представени патент и/или полезен модел и/или лиценз за ползване на патент и/или полезен модел, издадени от Българското или Европейското патентни ведомства.</u></p>

		<p>машината/съоръжението/оборудването, то задължително следва да е посочена паричната стойност на съответната част или елемент, за която е издаден документа.</p> <p>Нашето предприятие има патент за Производствен процес/технология, за която ще е приложима производствената машина, която ще се закупи по проекта. За самата машина не е наличен патент, за нея ще бъдат представени оферта/и и договор с избран изпълнител. Патентът, собственост на Кандидата, е за самия производствен процес, в който ще бъде внедрена машината. Ще получи ли кандидатът точки по Критерий 5.1.?</p>	
42.	14 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Фирмата ми е регистрирана и е със седалище и адрес на управление в община Чирпан. Проекта който искам да изпълня е в община Червен бряг. Необходимо ли е да сменям седалището от Чирпан в Червен бряг.</p> <p>Атанас ***</p>	<p>Съгласно условията в Раздели 10 и 11, допустимите кандидати и дейности по приема следва да са със седалище и да извършват дейностите по проекта на територията на селските райони от Приложение № 4 към УК. В конкретно посочения от Вас случай, седалището и дейността, която планирате да изпълнявате са в общини, които са част от списъка по Приложение № 4, поради което не е необходима цитираната в искането за разяснение промяна.</p>
43.	14 февруари 2025 г.	<p>Здравейте имам следните въпроси относно програмата:</p> <p>1. Въпрос 1: Имаме регистрирана фирма осъществяваща дейност в селски община, отговаряща на критериите за</p>	<p>1. Допустими за подпомагане по настоящия прием са инвестиции в неземеделски дейности, които се</p>

		<p>допустимост с история и КИД код на дейността в сектор производство, но фирмата ще кандидатства с нова дейност и нов КИД код, който е в сектор услуги. В кой прием трябва да кандидатства фирмата с новата дейност в сектор услуги ли?</p>	<p>изпълняват изцяло на територията на селските райони и са насочени към производство на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, независимо от вложените продукти и материали, което производство попада в допустим сектор/раздел/група/клас от Приложение 8. Инвестиции в неземеделски дейности, насочени към развитие на услуги са допустими по приема за „УСЛУГИ“, в случай че попадат в списъка на Приложение № 8 Допустими сектори по кодове по КИД-2008 към условията за кандидатстване за същия.</p>
		<p>2. Въпрос 2 : Към датата на кандидатстване повече от 51% от капитала е на жена, другия процент собственост е на мъж. Възможно ли е след одобрени на проекта, фирмата да смени своята собственост, като се продаде капитала на друг собственик – който отново е жена?</p> <p>Благодаря! Дани ***</p>	<p>2. Настоящите разяснения се предоставят в изпълнение на чл. 4, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г. и по реда на чл. 68, ал. 4 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП), като съдържат единствено разяснения по условията за кандидатстване, които обхващат периода до одобрение на заявлението за подпомагане. Промени след одобрение на заявлението за подпомагане и сключване на административен договор се извършват по реда на чл. 15 от Наредба № 4 от 2024 г.</p>
44.	14 февруари 2025 г.	<p>Здравейте имам следните въпроси относно програмата:</p> <p>1. Въпрос 1: Имаме регистрирана фирма осъществяваща дейност в селски община, отговаряща на критериите за допустимост с история и КИД код на дейността в сектор</p>	<p>1. Моля да се запознаете с разяснение по точка 1 от въпрос № 43.</p>

		<p>производство, но фирмата ще кандидатства с нова дейност и нов КИД код, който е в сектор услуги. В кой прием трябва да кандидатства фирмата с новата дейност в сектор услуги ли?</p>	
		<p>2. Въпрос 2: Към датата на кандидатстване повече от 51% от капитала е на жена, другия процент собственост е на мъж. Възможно ли е след одобрени на проекта, фирмата да смени своята собственост, като се продаде капитала на друг собственик – който отново е жена.</p>	<p>2. Моля да се запознаете с разяснение по точка 2 от въпрос № 43.</p>
45.	15 февруари 2025 г.	<p>Здравейте, във връзка с Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“- ПРОИЗВОДСТВО</p> <p>1. Допустим разход ли е закупуване на автоматизирана система за производство на гранулиран биотор, като основната суровина за производството ще бъде оборски тор. Краен продукт ще бъде гранулиран биотор. Въпросът ми е свързан с това, че не е достатъчно ясно оборският тор би ли попаднал в приложение 1 от Договора за функционирането на ЕС, тъй като от една страна той не е упоменат в приложението и от друга страна, е отпадъчен продукт от земеделското производство, а не „животински продукт“.</p>	<p>1. Цитираният от Вас краен продукт не е част от списъка с продукти в Приложение I от Договора за функциониране на Европейския съюз, а дейността по производството му не попада в обхвата на Приложение № 8 към УК.</p>

		<p>2. По отношение на Приложение № 8 - Списък на сектори и кодове по КИД – 2008, разпределени по видове дейности, може ли производството на гранулиран биотор да бъде отнесено към Раздел 32 -Производство, неклассифицирано другаде. Съгласно препратката към новата класификация на кодовете в НСИ и обяснителните записки към видовете дейности, това производство попада в раздел „преработваща промишленост“, тъй като върху суровината (оборски тор) ще се извършват физични и механични въздействия, в резултат на които ще се получава крайния продукт (гранулиран биотор) – готов за употреба.</p>	<p>2. Съгласно изброените дейности в КИД-2008 за Раздел 32 -Производство, неклассифицирано другаде, „производството на гранулиран биотор“ не попада в обхвата на раздела.</p>
46.	17 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Във връзка с отворен прием по Интервенция Инвестиции в неземеделски дейности в селските райони – Производство дали е възможно да се кандидатства за производство на пелети за отопление от пръчки от винени лозя. До момента лозовите пръчки се трошаха и ползваха за наторяване. Производството на пелети ще е по-ефективно от икономическа гледна точка.</p> <p>В СЕУ на ДФЗ видях условията и документите за приема има ли нещо специфично във връзка с пелетите, което се изисква като документация.</p> <p>Поздрав, Димитър ***</p>	<p>Моля да се запознаете с разяснение по въпрос № 20.</p>

47.	17 февруари 2025 г.	<p>Бихме искали да направите уточнение във връзка с дадено от Вас разяснение на въпрос №10, т. 3. В отговора си Вие изтъквате като аргумент за недопустимост на описаното производство на дървени палети обстоятелството, че в Стратегическия план „изрично е посочено, че не се подпомагат дейности свързани с добив и преработка на продукти от горското стопанство.“. От това следва, че базирате становището си на обстоятелството, че входящата суровина, съгласно описания във въпроса технологичен процес, е необработена трупна дървесина, която очевидно ще претърпи първична обработка и други преработки, в резултат на които ще се получи крайният продукт „дървесни палети“. В отговора си, обаче, Вие правите заключение, че „производството на „дървесни ПАЛЕТИ“ не е допустимо за подпомагане“.</p>	
		<p>1. Моля за уточнение дали производството на дървени палети по принцип е изключено от подпомагане, независимо от входящата суровина и обработките, които тя претърпява или е изключено от подпомагане само в конкретния описан случай, при който входящата суровина се явява горски продукт (необработена дървесина), която като част от технологичния процес претърпява дейности по първична обработка, включени в Приложение № 10 към насоките?</p>	<p>1. Производството на дървени палети попада сред дейностите по код 16.24 по КИД-2008. Съгласно Приложение № 8 към УК, допустими са дейностите по целия Раздел 16 „Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене“. В отговор на поставения от Вас въпрос следва да имате предвид, че горесцитираните дейности биха били допустими, в случай че не включват дейностите от</p>

			списъка по Приложение № 10 и не попадат в обхвата на недопустимите дейности по т. 2 от Раздел 11.2 на УК.
		2. Моля за уточнение, ако входящата суровина за производство на дървени палети е суровина, която вече е преминала първична обработка преди индустриалната преработка, като например изсушени дървени талпи, дали производството на дървени палети би било допустимо за подпомагане по настоящата интервенция?	2. Моля да се запознаете с разясненията по т. 1
		3. Моля за Вашето разяснение допустимо ли е по настоящата интервенция производството на дървени сандъци – амбалажни (използват се за опаковане), ако входящата суровина е изсушени дървени талпи (т.е. суровината е преработен продукт, който е преминал през първичната обработка и тя не е част от технологичния процес), които се оформят на детайли, необходими за направата на сандъците? Димитър ***	3. Моля да се запознаете с разясненията по т. 1
48.	18 февруари 2025 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с отворен прием по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ (ПРОИЗВОДСТВО), моля за разяснение по следните въпроси:	

	<p>1. Допустимо ли е кандидат по мярката да е едноличен търговец (ЕТ) или ЕООД, чиито собственик е регистриран като земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. като физическо лице, да кандидатства в подбюджета за кандидати земеделски стопани и да му бъдат признати обстоятелствата на едноличния собственик – физическо лице?</p>	<p>1. Допустим кандидат по приема съгласно описаната от Вас хипотеза, би бил кандидат - новообразуван/о ЕТ/ЕООД по т. 11 от Раздел 10.1 на УК, чиито собственик е регистриран земеделски стопанин по Наредба № 3 от 1999 г. като физическо лице и отговаря на изискванията по т. 2.1, 2.3 и 2.4 от същия раздел.</p>
	<p>2. Допустим кандидат ли е предприятие, ако свързано с него дружество по Закона за МСП е одобрено по прием BG16RFPR001-1.004 - Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите, съгласно Раздел 11.2 точка 3 и ако отговора е „Допустим“, има ли някакви ограничения?</p>	<p>2. В случаите, че кандидатът не е одобрен по процедура BG16RFPR001-1.004, то той е допустим по настоящия прием стига да отговаря на всички останали условия по Раздели 10, 10.1 и 10.2.</p> <p>В допълнение, когато кандидатът по настоящия прием има свързано с него дружество, одобрено по процедура BG16RFPR001-1.004, по време на административната проверка по чл. 70, ал. 1 от ЗПЗП ще бъде взета предвид получената от свързаното предприятие помощ de minimis. Достигането на тавана по Раздел 6 от УК по настоящия прием ще определи допустимостта на заявлението за подпомагане и допустимия размер на финансовата помощ.</p>
	<p>3. Допустим разход по Раздел 12 точка 1.2. ли е лекотоварно МПС с хладилен отсек, като специализирано транспортно средство?</p>	<p>3. Допустими разходи по т. 1.2 от Раздел 12 са специализирани транспортни средства, съгласно дефиницията в Раздел 2 на УК. В случай че цитираното от Вас „лекотоварно МПС с хладилен отсек“ попада в</p>

	обхвата на т. 1 от определението в условията за кандидатстване, то същото би било допустим разход.
4. Допустими за подпомагане ли са разходи за материални активи свързани с обзавеждане и оборудване на: <ul style="list-style-type: none">- съблекални,- санитарни помещения,- офис помещения,- помещения за отдых на работници заети в производствения процес?	4. Съгласно т. 29 на Раздел 12.2 от УК не са допустими за подпомагане разходи, свързани с обзавеждане и оборудване на административно-битови помещения. Цитираните от Вас „разходи за материални активи свързани с обзавеждане и оборудване“ попадат в обхвата на недопустимите разходи.
5. Към коя дата се изчислява срока за ползване на имот, който не е собственост на кандидати микро, малки, средни и големи предприятия - считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане (Раздел 11 точка 11.1 подточка б) или от месеца предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане (Раздел 11 точка 11.1 подточка 13)?	5. Документа, доказващ правно основание за ползване на имота следва да е за не по-малко от 6 години <u>от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане.</u>
6. Моля за уточнение относно препоръчителния или задължителен характера на реквизитите, които се попълват в платежните нареждания, доказващи плащане на одобрените разходи от страна на бенефициента, а именно: основание за плащане, номер на фактура, номер на договор (Приложение № 1 към Условията за изпълнение т.13 от	6. Моля да се запознаете с разяснение по т. 2 от въпрос № 43. В допълнение изброените от Вас реквизити, които следва да се попълват в платежните нареждания представляват основанието за плащане, като задължително е необходимо да бъдат вписани номер/а и дата/и на фактура/и, както и в случай, че е наличен

<p>Раздел II). Мястото определено за вписване на основание е ограничено по размер.</p>	<p>номер на договор с доставчика/изпълнителя, до символите, които позволява формуляра.</p>
<p>7. По отношение на Критерии за подбор и методика за оценка на заявленията за подпомагане от Условиата за кандидатстване, а именно:</p> <p>7.1 По приоритет 1 критерий 1.2. Заявление за подпомагане, подадено от кандидат на възраст до навършени 40 г. – кои лица включва, тези които са до 40 г. и 364 дни или тези до 39 г. и 364 дни?;</p>	<p>7.1 Моля да се запознаете с отговор на разяснение по въпрос № 11.</p>
<p>7.2 По приоритет 2 критерии 2.1. и 2.2. Допустимо ли е кандидат, който не съставя ОПР съгласно Закона за счетоводството, за източник на информация да използва „Приложение № 3 - доходи от друга стопанска дейност“ от Годишна данъчна декларация (ГДД) за 2023 г. за физически лица?</p>	<p>7.2 В случаите на кандидати по т. 11 от Раздел 10.1 на УК -земеделски стопани, регистрирани като ЕТ или ЕООД, за изпълнение на изискването по критерии 2.1 и 2.2 се признават обстоятелствата за физическото лице земеделски стопанин, регистрирано по Наредба № 3 от 1999 г., едноличен собственик на капитала, като за изчисление на размерът на оперативната печалба се взимат същите данни от ОПР на физическото лице. В допълнение, съгласно чл. 20, ал. 1 от Закона за статистиката „Лицата, които управляват или представляват юридическите лица, са длъжни да предоставят на Националния статистически институт и на органите на статистиката достоверни данни при попълване на формуляри и анкетни карти по изследвания, включени в Националната статистическа програма, за които е предвидено, че се провеждат на</p>

	<p>основата на задължително участие. Данни се предоставят и за клонове, подразделения или други структурни звена на юридическото лице.“. В чл. 20, ал. 3 е посочено, че „Задължението по ал. 1 имат и физическите лица, включително земеделските стопани, за осъществяваната от тях стопанска дейност.“, а ал. 4 ги задължава да представят на Националния статистически институт годишен отчет за дейността си, съдържащ статистически справки и счетоводни документи.</p>
<p>7.3 По приоритет 3. Присъждат ли се точки, ако е изпълнено условието и за двата критерии 3.1. и 3.2. (приоритетни сектори и регионална специализация съгласно Приложение №9) едновременно?</p> <p>Пример: Предприятие-кандидат, със седалище и развиващо дейност в област Добрич, чиято дейност е в сектор С27 Производство на електрически произведения, планира инвестиционни разходи, които ще бъдат направени да са изцяло за същата дейност. Ще получи ли 2 т. по критерии 3.1. и 5 т. по критерии 3.2.?</p>	<p>7.3 В случай че заявлението за подпомагане е свързано с инвестиции във високотехнологични производства съгласно националните приоритетни икономически дейности по критерий 3.1 и същите попадат в обхвата на производствените сектори, свързани с развитие на дейности, характерни за регионалната специализация на района, съгласно критерий 3.2, то в този случай се присъждат точки и по двата критерия по приоритет 3 „Инвестиции в цифровизация, технологично интензивни производства, допринасящи за повишаване на добавената стойност“.</p>
<p>7.4 По приоритет 3. Присъждат ли се някакви точки, ако е половината от инвестиционните разходи попадат в критерий 3.1., а другата половина в 3.2.?</p>	<p>7.4 Точки по критерий 3.1 биха получили кандидати със заявления за подпомагане, които попадат изцяло в един или повече от изброените приоритетни сектори, определени в Националната стратегия за насърчване на</p>

<p>Пример: Предприятие-кандидат, със седалище и развиващо дейност в област Пазарджик, с дейност в областта на С20 Производство на химични продукти, планира половината от допустимите разходи да бъдат за досегашната си дейност (попадаща по критерии 3.1.), а другата половина от планираните инвестиционни разходи да бъдат за нова дейност Производство на хляб и хлебни изделия. В този случай, при условие, че са изпълни всички условия по интервенцията, ще получили ли точки проектното заявление (2т. по критерии 3.1. и 5 т. по критерии 3.2.)?</p>	<p>малките и средни предприятия 2021-2027 г. и/или по критерий 3.2 заявления за подпомагане, които са насочени изцяло към развитие на дейности за регионална специализация на ниво област на дейност, съгласно Приложение № 9. „Регионална специализация“ към УК.</p>
<p>7.5 По приоритет 4 критерий 4.2.</p> <p>Въпрос 1: Предприятие произвеждащо компоненти от синтетична пластмаса, планира да направи инвестиция като закупи 3D принтер, който принтира с биопластмаси (PLA). Технологията позволява намаляване на суровините на единица продукт, използване на алтернативни суровини, които намаляват зависимостта от изкопаемите горива и намаляват въглеродните емисии, и не на последно място са биоразградими. Тази инвестиция ще получи ли точки по критерий 4.2. за алтернативни производствени процеси, които могат да намалят екологичния отпечатък от дейността?</p> <p>Въпрос 2: Счита ли се за „намаляване на използваните суровини и материали“ закупуване и използване на машини, които съпоставимо ще намалят използваните от</p>	<p>7.5 Съгласно т. 8 от Методика за оценка на заявленията за подпомагане в Раздел 13 за проверка на изпълнението на изискването по този критерий, Държавен фонд „Земеделие“ ще извършва оценка като проверява стойностите и информацията, записани от кандидатите в Таблица „Заявени разходи към заявлението за подпомагане“ в СЕУ (таблица 3 към Приложение № 13) или Приложение № 1. Бизнес План, в документ „Описание на дейността и производствените процеси“ по т. 9 от Раздел 11.1 и в представените оферта/и и договор с избран изпълнители спрямо приложения документ: „Описание на дейността и производствените процеси“, в който следва детайлно да са описани инвестиционните разходи, свързани изцяло с производства, базирани на алтернативни производствени процеси, които могат да</p>

		<p>предприятието суровини и материали и с които ще се постигне безотпадно производство? Например: до момента при производството на метални мебели, отпадъците са били до 12% от влаганите суровини, с новата технология няма да има никакъв отпадък от производството, съответно ще намалят и влаганите суровини за единица продукт.</p>	<p>намалят екологичния отпечатък от дейността, както и описание на самия производствен процес, свързан с преработка на отпадъци и/или ограничаване и намаляване на пластмасовите опаковки и/или намаляване на използваните суровини и материали. В допълнение, УО на СПРЗСР не може да даде становище относно получаване на приоритет по критерий 4.2 във връзка описаните от Вас инвестиции по въпроси 1 и 2, тъй като не разполага с информацията, необходима за извършване на оценка.</p>
		<p>7.6 По приоритети 4 и 5. Приложимо ли е за една и съща инвестиция кандидат да получи точки по критерия за опазване на околната среда и борба или адаптация с климатичните промени (4.2) и за иновативни за предприятието технологии (5)?</p> <p>Благодаря предварително за отговорите!</p> <p>С уважение,</p> <p>Калина ***</p>	<p>7.6 В случай че заявените от кандидата инвестиционни разходи покриват условията за получаване на приоритети 4 и 5, заявлението за подпомагане би могло да получи точки едновременно по двата, цитирани от Вас критерии.</p>
49.	18 февруари 2025 г.	<p>Във връзка с интервенция Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ (ПРОИЗВОДСТВО), критерий 1.2 дава предимство на кандидат на възраст до навършени 40 г.</p>	<p>Моля да се запознаете с отговор по въпрос № 11.</p>

		<p>Моля да разясните дали бенефициент на възраст навършени 40 г. към датата на кандидатстване ще получи предимство по критерия, като са спазени останалите условия по критерия.</p> <p>Благодаря предварително,</p> <p>Л. Емилова</p>	
50.	18 февруари 2025 г.	<p>1. Съгласно Условието за кандидатстване, дейностите по заявлението за подпомагане следва да допринасят за постигане на определени специфични цели на интервенцията (SO7 и SO8) и приоритети на равнище стратегически план по ОСП (П.7.5, П.7.6 и П.8.1). Въпросите ми са:</p> <p>а/ Има ли задължителни от тях?</p> <p>б/ Може ли кандидатът да посочи в заявлението само една от специфичните цели без да посочва приоритет/потребност?</p> <p>в/ Може ли кандидатът да посочи само един от приоритетите/потребностите без да посочва специфична цел?</p> <p>Моля за разяснение от Ваша страна, защото тази материя е доста специфична и Вие сте наясно в най-голяма степен.</p> <p>2. В случай че изберем приоритет П.8.1, можели заявлението да включва само диверсификация на</p>	<p>1 и 2. Както е записано в заглавието на колоната, отбелязва се приложимото, т.е. цел/и/потребност/и по интервенцията, които кандидата счита, че се отнасят към дейностите от заявлението за подпомагане.</p>

<p>икономическата дейност без да е свързано със стимулиране на нови производства в областта на биоикономика (която биоикономика е доста специфична).</p>	
<p>3. По отношение на критерия за регионалната специализация съгласно района, в който се извършват дейностите по заявлението (критерий 3.2), кои кодове на икономическа дейност съгласно Приложение 9 следва да се имат предвид – регионалните приоритетни сектори съгласно списъка на стр. 2 от приложението или секторите от колона 2 и колона 3 от таблицата в края на документа?</p>	<p>3. Приложими са всички кодове на икономическа дейност от Приложение 9, които попадат в сектор Производство и в обхвата на допустимите, съгласно Приложение 8.</p>
<p>4. По отношение на критерий 4.2, който оценява дали най-малко 50% от допустимите инвестиционни разходи, включени в заявлението за подпомагане са свързани с инвестиции в производства, базирани на алтернативни производствени процеси, които могат да намалят екологичния отпечатък от дейността, необходимо ли да са изпълнени и трите булета от критерия, за да се получат точки или е достатъчно да бъде изпълнен само един, напр. производство, свързано с намаляване на използваните суровини и материали?</p>	<p>4. За да бъде изпълнено условието по критерий 4.2 е достатъчно дейността по заявлението за подпомагане да е в обхвата на поне едно от изброените производства.</p>
<p>5. По отношение на критерий 5.1, който оценява дали над 30% от допустимите инвестиционни разходи, включени в заявлението за подпомагане са свързани с иновации, правилно ли е разбирането ми, че точки по този критерий се получават, когато самата машина/оборудване, които ще</p>	<p>5. Моля да се запознаете с разяснението по въпрос № 41.</p>

<p>се закупуват, са иновативни и за тях се представи на етап кандидатстване патент и/или полезен модел?</p>	
<p>6. Моля за Вашето потвърждение, че в случай на инвестиции за производство на електроенергия от фотоволтаични системи, същите не трябва надхвърлят необходимото количество енергия за покриване нуждите от захранване на допустимите активи по заявлението ИЛИ на налични такива в предприятието на кандидата, т.е. не е трябва да произвеждат енергия, достатъчна да захранва и двата вида активи?</p>	<p>6. Моля да се запознаете с дефиницията за „Енергия за собствено потребление“ от Раздел 2 на УК.</p>
<p>7. Във връзка с предходния въпрос, към коя дата следва да определим цената на ФЕЦ-а? Знаете, ще през последната половин година цените се променят постоянно и флукуациите не позволяват да се определи ефикасно точна цена. Да не говорим, че има много икономически фактори, които също възпрепятстват правилното ценообразуване. Би било полезно да споделите поне информация за това, Вашите референтни цени към коя дата са.</p>	<p>7. Референтните цени, прилагани от ДФЗ за целите на приема са определени съгласно Наредба № 4 от 2024.</p> <p>Съгласно т. 13 от Раздел 12.1, „За всеки заявен за финансиране разход от Раздел 12 „Допустими разходи“, който към датата на подаване на заявлението за подпомагане е включен в списъка по т. 12, кандидатът представя една независима оферта, която съдържа наименованието на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис на оферента, марка и модел (когато е приложимо), подробна техническа спецификация/количествено-стойностна сметка на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен данък върху добавената стойност (ДДС). ДФЗ извършва съпоставка между размера на определения</p>

		<i>референтен разход и на предложения за финансиране от кандидата, като одобрява за финансиране разхода до по-ниския му размер.“</i>
	8. Кодът на основна икономическа дейност на кандидата към 2023 г. ли се определя? Питам Ви, защото към крайния срок за кандидатстване реално може да има фирми, които вече са приключили 2024 г.	8. В СЕУ, кандидатите посочват: <ul style="list-style-type: none">- Основна и допълнителни икономически дейности, осъществявани от кандидата до подаване на заявлението за подпомагане (определени на база последните актуални данни за дейността на предприятието) и- Код по КИД 2008, за който се кандидатства (определен на база дейността по заявлението за подпомагане и заложените в Бизнес плана бъдещи приходи от тази дейност).
	9. Допустим ли е кандидат, който се занимава с търговия на бебешки и детски дрехи (код 47.71), да започне производството им (код 14.19), като за целта създаде малък шивашки цех по тази мярка?	9. Допустимостта на заявлението за подпомагане се определя от дейностите, за които се кандидатства и заложените в Бизнес плана бъдещи приходи от тази дейност. В този смисъл, цитираната от Вас дейност е допустима по условията на приема.
	10. Допустимо ли е кандидат с дейност в областта на ресторантьорството (код 56.10) да започне да произвежда изделия от каучук (код 22.19)?	10. Моля да се запознаете с горните два отговора.
	11. Приложение 13 подава ли се на етап кандидатстване или то е само за улеснение на кандидатите?	11. Приложение № 13 към УК не е част от изискуемите документи и не се прикачва в Системата за електронни

		<p>Благодаря Ви много за отделеното време.</p> <p>Поздрави,</p> <p>Калоян ***</p>	<p>услуги (СЕУ). Приложението има единствено информативен характер и неговата цел е да запознае кандидатите с данните, които следва да попълнят при кандидатстване в СЕУ.</p>
51	18 февруари 2025	<p>Здравейте,</p> <p>моля да потвърдите, че по Интервенция II.Г.3 - „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони - ПРОИЗВОДСТВО“ може да кандидатстваме с новорегистрирано дружество от 2024 г.?</p> <p>При положителен отговор моля да разясните как би получила точки такава фирма по критерий 2 "Заявление за подпомагане, подадено от кандидат с потенциал за растеж и развитие" 2.2. "Финансовото състояние на кандидата със седалище в селски район от по-малко от 12 месеца преди датата на кандидатстване, обезпечава реализирането на инвестициите по заявлението за подпомагане." при положение, че в описанието се вземат данни за оперативна печалба от 2023 г., която ние нямаме?</p> <p>Elena ***</p>	<p>По приема е допустимо кандидатът да е новорегистрирано дружество. Новорегистрираните дружества не могат получат точки по критерий 2.2.</p> <p>Предвидено е изключение единствено в случаите на кандидати по т. 11 от Раздел 10.1, за земеделски стопани, регистрирани като ЕТ или ЕООД, за изпълнение на изискването за по този критерий, се признават и обстоятелствата за физическото лице едноличен собственик на капитала, като за изчисление на размерът на оперативната печалба се взимат същите данни от ОПР на физическото лице.</p>
52	18 февруари 2025 г	<p>Във връзка със стартирала процедура по прием на проектни предложения по интервенция II.Г.3. „Инвестиции за</p>	<p>В случай, че описаните дейности са правилно отнесени по цитираните кодове на икономическа дейност по КИД</p>

	<p>неселскостопански дейности в селските райони“ – ПРОИЗВОДСТВО имаме следното запитване:</p> <p>Инвестицията предвижда закупуване на технологично оборудване за обработка на метали – арматура, включващо:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Машина за студено изтегляне на арматурно желязо от кангали арматура (навито на обръчи арматурно желязо като входяща суровина) с цел изработка на прави пръти.2. Машина за рязане на изправените пръти на размери, зададени от клиента3. Машина за огъване на прътите арматура в необходимите според изискванията на строителния обект чупки. <p>Описаните дейности според нас попадат в раздел 24 (например 24.31 „Студено изтегляне на пръти“) от КИД 2008 или Раздел 25 (например 25.11 „Производство на метални конструкции и части от тях“) от същия класификатор.</p> <p>Във връзка с гореописаното инвестиционно намерение моля за уточнение дали описаните от нас машини и извършвани действия от тях попадат в обхвата на Приложение 8 към Условията за кандидатстване?</p> <p>Стоимен ***</p>	<p>2008, то същите попадат в обхвата на Приложение 8 и следователно са допустими.</p>
--	---	---

53	18 февруари 2025 г	<p>Здравейте, земеделски производител съм и имам стопанство над 8000 евро СПО .Стопанството ми се намира в селски район и изпълнявам дейността си в селски район,но по постоянен адрес не съм в селски район.Дейността ,за която искам да кандидатствам ще се изпълнява в същия селски район ,в който изпълнявам дейността си като земеделски производител.Допустим кандидат ли съм по процедурата?</p> <p>Иван***</p>	<p>Допустимите дейности следва да отговарят на изискванията по Раздел 10.1 от УК.</p>
54	19 февруари 2025 г.	<p>ПРИЛОЖЕНО,</p> <p>Предавам писмени искания за разяснения по интервенция II.Г.3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - ПРОИЗВОДСТВО.</p> <p>Емил***</p> <p></p> <p>Емил ----- разяснения 202502</p>	
		<p>ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЯ</p> <p>ОТНОСНО: II.Г.3 „ИНВЕСТИЦИИ ЗА НЕСЕЛКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“ ПРОИЗВОДСТВО</p> <p>Във връзка с отворена за кандидатстване интервенция II.Г.3 „ИНВЕСТИЦИИ ЗА НЕСЕЛКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ В</p>	

СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“- ПРОИЗВОДСТВО заявявам получаване на следните разяснения по нея:

В чл. 68, ал. 2 от ЗПЗП е записано „(2) Ръководителят на Управляващия орган на Стратегическия план утвърждава със заповед за всеки прием по интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви "а", "в" - "е" и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, включени в Стратегическия план, насоки, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане. Със заповедта се определя и краен срок за публикуване на разясненията и начална и крайна дата за подаване на заявленията за подпомагане.“.

В чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП е записано „(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2024 г., в сила от 01.05.2024 г.) Кандидат за подпомагане може да иска разяснения по отношение на условията за кандидатстване в срок до три седмици след откриване на приема. Разясненията се утвърждават от ръководителя на Управляващия орган или от оправомощено от него длъжностно лице. Те се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявлението за подпомагане и са задължителни за всички кандидати. Разясненията се публикуват в СЕУ“.

РАЗЯСНЕНИЕ:

1. Кандидатите могат ли да иска разяснения по „Условията за изпълнение“ от насоките по интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви "а", "в" - "е" и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115;

2. Ако отговорът на т. 1 е отрицателен:

а. Как Кандидатите да получат разяснения по Условията за изпълнение и свързаните с тях приложения и образци на документи, за да решат дали да кандидатстват след отчитане на финансовата и административна тежест за изпълнение на проекта и неговия мониторинг- до кого и чрез какви способности?

б. Как Бенефициентите да получат разяснения по Условията за изпълнение и свързаните с тях приложения и образци на документи, за да могат коректно да подготвят своите искания за плащане?

РАЗЯСНЕНИЕ:

Каква е причината УО да не прилага към УК образец на Административен договор, които Кандидатите ще подпишат с ДФЗ, и спрямо който образец Кандидатите ще могат да искат разяснения, ако има неясноти с приложимата нормативна база?

Следва да имате предвид, че всички права и задължения на кандидата/бенефициента са предвидени в Наредба № 4/2024 г. и Насоките за кандидатстване (Условия за кандидатстване и Условия за изпълнение). Административният договор не съдържа условия, различни от посочените в цитираните документи или други нормативни актове, приложими за подпомагането по този прием. В договора ще бъдат посочени конкретните, стойности, срокове и изисквания,

	<p>произтичащи от одобреното заявление за подпомагане на съответния кандидат. Където е приложимо, договора ще съдържа определените обособени позиции за междинно плащане, съобразно подадените в заявлението дейности.</p>		
<p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>Оценителната комисия ще прилага ли разяснения на УО по процедурата при оценката на заявленията за подпомагане?</p>	<p>В изпълнение на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 4/2024 г., следва да имате предвид, че разясненията се утвърждават от ръководителя на Управляващия орган на Стратегическия план или оправомощено от него лице. Разясненията, които се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявленията за подпомагане и са задължителни за всички кандидати.</p>		
<p>2. Основни дефиниции, използвани в условията за кандидатстване</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>Какво е определението за „съществуващо предприятие“, което ще се прилага за целите на процедурата?</p>	<p>Предвид определението за новообразувано предприятие, то „съществуващо“ е предприятие, за което са изтекли над 12 месеца от вписването му в Търговския регистър.</p>		
<p>2. Основни дефиниции, използвани в условията за кандидатстване</p> <table border="1" data-bbox="448 1233 1205 1369"> <tr> <td data-bbox="448 1233 734 1369">Новообразувано предприятие</td> <td data-bbox="734 1233 1205 1369">"Новообразувани малки и средни предприятия" са малките и средните</td> </tr> </table>	Новообразувано предприятие	"Новообразувани малки и средни предприятия" са малките и средните	
Новообразувано предприятие	"Новообразувани малки и средни предприятия" са малките и средните		

	<p>предприятия, за които са изтекли до 12 месеца от вписването им в Търговския регистър.</p>	<p>1. За новообразувани предприятия ще се считат тези, за които са изтекли до 12 месеца от вписването им в Търговския регистър към датата на кандидатстване.</p>
<p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>1. Спрямо коя дата се определя дали са изтекли 12 месеца от вписването?</p>		<p>2. Условието е изпълнено при до 12 месеца включително.</p>
<p>2. Дванадесетият месец включва ли се в условието или не, т.е условието е изпълнено при 11, но не и при 12 месеца?</p>		<p>Предвид критериите и условията за допустимост в Раздели 10.1 и 11.1 на УК, и с оглед на това, че всеки кандидат следва да е регистрирани като едноличен търговец или юридическо лице по Търговския закон или Закона за кооперациите, то „стопанска дейност“ е дейността, извършвана от кандидата с цел печалба. В допълнение, изискуемият към заявлението за подпомагане Бизнес план трябва да показва подобряване на дейността и да доказва икономическата жизнеспособност на проекта и предприятието чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности.</p>
<p>Предприятие</p>	<p>Съгласно § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за малките и средни предприятия, „предприятие“ е всяко физическо лице, юридическо лице или гражданско дружество, което извършва стопанска дейност, независимо от собствеността, правната и организационната си форма.</p>	
<p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p>		

<p>Какъв е приложимия обхват на „стопанска дейност“ за целите на настоящата процедурата и спрямо кои нормативни актове се определя този обхват?</p>	
<p>3. Основна цел, очаквани резултати и принос към специфичните цели</p> <p>Подпомагане на инвестициите в неземеделски дейности, насочени към производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) (независимо от вложените продукти и материали).</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>В Приложение № 8 към УК е налична забележка „* Недопустими за подпомагане са продукти, подпомагани по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“, интервенция II.Г.2.1 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ и интервенция II.Г.14 „Първична преработка на дървесина“ от Стратегическия план по ОСП 2023-2027 г.“</p> <p>Поради липса на УК за интервенции:</p> <p>- II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“,</p>	<p>Въпросът е неясен.</p> <p>Моля да имате предвид, че Раздел 3 от УК дава общата рамка и логика на интервенцията.</p> <p>Информация за допустимите дейности по цитираните от Вас интервенции е налична в документа на СПРЗСР 2023-2027 г., с който можете да се запознаете на електронната страница на Стратегическия план: https://sp2023.bg/index.php/bg/sprzsr-bg/za-sprzsr. В Раздел 11 на УК ясно е посочено, че по приема се подпомагат инвестиции в неземеделски дейности, които се изпълняват изцяло на територията на селските райони и са насочени към производство на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, независимо от вложените продукти и материали, което производство попада в допустим сектор/раздел/група/клас от Приложение 8. Допустими сектори по кодове по КИД-2008. Например, по код 10.84 от Приложение № 8 по приема, не се включва производство на оцет, който ще бъде допустим по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“.</p>

- интервенция II.Г.2.1 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ и

- интервенция II.Г.14 „Първична преработка на дървесина“ от Стратегическия план по ОСП 2023-2027 г.“ не може да се определи от Кандидат разрешената допустимост, а след това неясното ограничение по Приложение № 6.

и във връзка с текста в т. 3 и забележката в Приложение № 8 разяснете:

1) За кои продукти/подгрупи на раздели от раздел 10 на Комбинирана тарифа са налице ограничения по забележката в Приложение № 8.

Посочете подробно подгрупите в раздела и суровините за които се прилага ограничението.

В допълнение, в Раздел 11.2 са определени недопустимите дейности, част от които са изведени в Приложение № 10 във връзка с т. 2.3 и производствата преди индустриалната преработка на дървесината.

3. Основна цел, очаквани резултати и принос към специфичните цели

Очакваните резултати:

Подпомагане на инвестициите в неземеделски дейности, насочени към производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) (независимо от вложените продукти и материали).

Моля да се запознаете с разяснение на Ваш въпрос 2 към Раздел 2. В допълнение за целите на настоящия прием „продажба“ означава реализацията на пазара на резултатите от дейността на предприятието на кандидата. В този смисъл, само дейността по продажба на произведената продукция е недопустима по този прием.

РАЗЯСНЕНИЕ:

Във връзка с текста „производство или продажба“ под каква форма само дейност „продажба“ е допустима по настоящата процедура как може да се защити с проектно предложение по нея?

6. Приложим режим на минимални/държавни помощи

10.2. За Регламент (ЕС) № 1408/2013 и Регламент (ЕС) № 717/2014: <https://www.dfz.bg/bg/state-aid-registers>;

РАЗЯСНЕНИЕ:

При ползване на връзката по т.10.2 се отваря страница с три бутона- „Прозрачност“, „De minimis Регламент 1408/2013“ и „De minimis Регламент 717/2014“.

№ 1

При ползване на бутон „De minimis Регламент 1408/2013“ се визуализира справка с филтри- „Кандидат“ и „Област“. При примерно търсене на Георги Иванов се получава резултат от два реда с едно и също име за област Пловдив.

1. Как да се различи субекта на помощта при липса на УРН и ЕИК/БУЛСТАТ? Как кандидатите да бъдат сигурни спрямо кои данни ДФЗ ще извършва служебните проверки, като самите те не могат да се проверят?

Задължение на всеки администратор на държавна помощ е да уведоми получателя за получената такава. В тази връзка, кандидатите следва да разполагат с информацията за получената от тях държавна помощ. Предоставените в УК връзки към отделни регистри са само и единствено за допълнително подпомагане на кандидатите.

<p>№ 2</p> <p>При ползване на бутон „De minimis Регламент 717/2014“. се визуализира страница, на която е поместен файл „публикувано на 28.10.2024 Register DM_Regl. 717_Publikovane (Версия 2.0)“.</p> <p>2. Спрямо файла от 28.10.2024г. ли Кандидатите да проверят своята помощ или има по- актуален файл, от който да направят това?</p>	<p>Публикуваният файл е актуален.</p>
<p>Файлът е със заглавие „Получени помощи de minimis по Регламент №717/2014 г. за период от три данъчни години/вкл. настоящата и предходните две години/ Посочените суми са в Български лева (BGN).“</p> <p>1. Налице е противоречие между името на файла и периода, за който е посочен, че е. Допълнително във втора колона е посочена 2022г., като няма колони за още две години. За кои три „данъчни години“ е информацията във файла?</p>	<p>Публикуваният файл е актуален.</p>
<p>7. Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане</p> <p>2. Безвъзмездната финансова помощ за одобрено заявление за подпомагане е в размер до 50% от общия размер на допустимите за финансиране разходи и се</p>	<p>Размерът на безвъзмездната финансова помощ за конкретно заявление за подпомагане е в размер до 50% включително.</p>

<p>предоставя при спазване на правилата на Регламент (ЕС) № 2023/2831.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>Помощ в размер на точно 50% допустима ли е или само до 49.99%, включително?</p>	
<p>7. Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане</p> <p>6. При определяне на максималния размер на финансовата помощ се вземат предвид и условията на чл. 3 и чл. 5 от Регламент 2831/2023.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>Кои точно условията от посочени два члена на регламента се прилагат и каква е допълняемостта на „6. Приложим режим на минимални/държавни помощи“, която Кандидата трябва да спазва спрямо тези нови условия?</p>	<p>Финансовата помощ по интервенцията и настоящия прием по нея се предоставя при условията на режим „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831. При определяне на максималният ѝ размер се вземат предвид всички текстове в условията на чл. 3 и чл. 5 от Регламент 2831/2023.</p>
<p>8. Период на прием</p> <p>2. Сроктът за подаване на заявления за подпомагане може да се удължи в случаите по чл. 5, ал. 5 от Наредба № 4/2024 г.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>УО ще удължили ли срока на приема със срока на забавата за стартиране на приема спрямо Индикативна програма за</p>	<p>В одобреният индикативен годишен график за планираните приеми за 2025 г. са посочени „индикативни периоди“. Сроктът, за който е отворен приема е спазен и напълно съответства на индикативния график. Същото е валидно и по отношение на самия старт на приема (29.01.2025 г. – 29.04.2025 г. вкл.). В тази връзка, не е на лице обективна причина за удължаването му.</p>

<p>2025г., която е одобрена от Комитет за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027г.? Обективно ли е удължаване на приема с поне 30дни?</p>	
<p>11.1. Условия за допустимост на дейностите</p> <p>1. Подпомагат се дейности, които се осъществяват на територията на общините от селските райони на Република България, посочени в Приложение № 4.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>Какъв е обхвата на „територията“ за целите на процедурата и спрямо кой нормативен акт се определя той?</p>	<p>Обхватът на подпомаганите дейности е част от документа на СПРЗСР 2023-2027 г., като същия е имплементиран в Приложение № 4 към УК. Видно от заглавието, списъкът на селските райони съдържа <i>Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България, приложим за прилагане на подхода ВОМР и за Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“.</i></p>
<p>11.1. Условия за допустимост на дейностите</p> <p>2. За подпомагане по реда на тези условия кандидатите представят бизнес план по образец съгласно Приложение № 1, който съдържа подробно описание на планираните инвестиции и дейности за 5-годишен период, а в случаите на инвестиции за извършване на СМР, включително и за разходите, за които не се кандидатства (Таблица1А.Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане, но са част от цялостния обект на инвестицията и без тях обектът не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно от Приложение № 1 Бизнес план) – за 10-годишен период.</p>	<p>1 и 2. Съгласно определените в Раздел 12.1 допустими разходи, разходите за закупуване и инсталиране на инсталации за производство на енергия от ВЕИ за собствено потребление и собствени нужди попадат в т. 3, в която са изброени допустимите за подпомагане разходи за строително монтажни работи (СМР), свързани с изграждане/реконструкция/ремонт на недвижимо имущество.</p> <p>Всички условия за допустимост на разходите и изискуемите във връзка с тях документи са посочени в УК.</p>

РАЗЯСНЕНИЕ:

1. ВЕИ СМР ли са?
2. За СМР се приемат само инвестиции, за които е издадено разрешение за строеж или становище, че не се издава такова разрешение, или има и други условия, при които се приема, че е налице СМР? Ако „ДА“- които са тези други условия?

11.1. Условия за допустимост на дейностите

3. Бизнес планът по точка 2 трябва да показва подобряване на дейността на предприятието на кандидата и да доказва икономическата жизнеспособност на проекта и предприятието чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности и постигане на една или повече от целите на интервенцията и в съответствие с принципите на добро финансово управление. Кандидатите дават обосновка на цените на произведената продукция, като посочват използваните източници на информация (например: фактури, договори за минали периоди, пазарна статистика и други източници).

РАЗЯСНЕНИЕ:

1. Какво е „подобряване на дейността на предприятието“ за целите на процедурата. Има ли количествени критерии за измерване или се оценява от Комисията по субективна преценка на нейния. Ако оценката е субективна- каква

1, 2 и 3. Моля да следвате указанията за попълване на Приложение № 1 Бизнес план.

<p>минимална информацията трябва да се съдържа в бизнес плана за да може да се извърши субективното оценяване?</p>	
<p>2. Чрез какви данни и от кои точни на бизнес плана се доказва „подобряване на дейността на предприятието“?</p>	
<p>3. Чрез какви показатели от бизнес плана се измерва „икономическата жизнеспособност на проекта“. Какви минимални стойности трябва да доказват това? В бизнес плана има само „показатели за оценка ефективността на инвестицията“ и „финансовите показатели“!</p>	
<p>4. Във връзка с текста „постигане на една или повече от целите на интервенцията“ кои са целите на интервенцията, защото в т. 3 има една основна цел и няколко специфични цели?</p>	<p>Моля да се запознаете с разяснение по въпрос № 50.</p>
<p>5. Кои са „принципите на добро финансово управление“ за настоящата процедура. С какви минимални данни и стойности трябва да се доказват от Кандидатите в бизнес плана и в кои негови полета трябва да се опишат? Кои са приложимите нормативни актове, които ги характеризират?</p> <p>6. Във връзка с текста „Кандидатите дават обосновка на цените на произведената продукция“ Комисията за оценка може ли да прави корекция на тези цени в бизнес плана? Ако „ДА“ - на какво основание и спрямо какви данни?</p>	<p>5. Всички предложени за финансиране разходи следва да са приемливи, обосновани и да отговарят на принципа на добро финансово управление, по-специално от гледна точка на икономичността и ефикасността, съгласно чл. 189 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза.</p> <p>6. Съгласно т. 3 от Раздел 11.1. Условия за допустимост на дейностите, кандидатите сами следва да обосноват цените на произведената продукция, като посочват</p>

<p>Ако ДФЗ прилага референтни данни, които ще се ползват от Комисията:</p> <ol style="list-style-type: none">1) На какъв публичен адрес в интернет са достъпни?;2) Спрямо каква процедура са набавени за целите на настоящата процедура?;3) От какви субекти са набавени?4) До коя дата субектите са ползвали икономическите си данни за да предоставят тази информация?5) Спрямо коя дата са приети за прилагане за целите на настоящата процедура?	<p>използваните източници на информация (например: фактури, договори за минали периоди, пазарна статистика и други източници).</p>
<p>11.1. Условия за допустимост на дейностите</p> <p>5. Заявленията за подпомагане се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към заявленията за подпомагане се прилагат документи за:</p> <p>В случай че срокът на учреденото право на строеж изтече преди края на периода на мониторинг, следва да бъде удължен.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Кога трябва да се направи удължаването?	<p>Моля да имате предвид, че задължение на кандидата е да следи сроковете и да спазва всички изисквания по УК по приема.</p>

<p>2) Трябвали да се уведомява ДФЗ и ако „ДА“ - по какъв ред и начин?</p>	
<p>11.1. Условия за допустимост на дейностите</p> <p>7.1. заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, когато за предвидените СМР не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ;</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>УО да разясни какъв документ е „заснемане на съоръжението“, с какво минимално съдържание трябва да бъде и на какъв нормативен акт трябва да отговаря при съставянето му.</p>	<p>Представяне на проект-заснемане на съществуващия строеж, одобряване на инвестиционния проект за нов строеж и издаване на разрешение за строеж се извършва по общия ред, предвиден в ЗУТ и приложимите му нормативни актове.</p>
<p>11.1. Условия за допустимост на дейностите</p> <p>7.2. одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.), когато за предвидените СМР се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ. Представят се само част „Архитектура“ в нейната цялост, и обяснителните записки по останалите части, ведно със ситуационни чертежи към тях. В документите следва да е са посочени</p>	<p>Именно с цел намаляване на административната тежест, като изискуем документ в Условието за кандидатстване е посочено, че се предоставя само част „Архитектура“ в нейната цялост и обяснителните записки по останалите части. Следва да имате предвид, че на основание т. 6 от Раздел 15 от Условието за кандидатстване, когато при административните проверки се установи липса на документи или друга нередовност, на кандидата се изпраща уведомление чрез СЕУ за установените липси/нередовности и се определя срок за тяхното отстраняване. Във връзка с оценката на заявлението за</p>

РЗП на сградите, за които се кандидатства и площта на вертикалната планировка (когато е приложимо). При необходимост ДФЗ ще изиска останалите части на инвестиционния проект;

РАЗЯСНЕНИЕ:

1. Във връзка с текста „При необходимост ДФЗ ще изиска останалите части на инвестиционния проект“ УО да разясни при какви условия възниква „необходимост“ от страна на ДФЗ да изиска частите на проекта с цел Кандидатите да не се натоварват административни и финансово да изпълняват искания на ДФЗ извън „необходимостта“.

2. Във връзка с текста „При необходимост ДФЗ ще изиска останалите части на инвестиционния проект“ УО да разясни какво се разбира под „останалите части на инвестиционния проект“ при условие, че Кандидата предава обяснителните записки на всички части на инвестиционния проект?. По кой нормативен акт се обособява „части на инвестиционния проект“ по точката?

подпомагане, ДФЗ може да изиска от кандидата да представи и **други данни и/или документи**, непосочени в Раздел 14 „Изискуеми документи“, както и такива, за които не е възможно извършването на служебна проверка.

2. Инвестиционния проект следва да бъде изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.). С наредбата се определят обхватът и съдържанието на инвестиционните проекти, както и на свързаните с тях предварителни (прединвестиционни) проучвания и задания за проектиране. Наредбата се прилага за всички обекти, за които се изисква одобрен инвестиционен проект при издаване на разрешение за строеж.

11.1. Условия за допустимост на дейностите

7.5. становище на главния архитект с подробно описание на инвестиционното намерение, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ.

РАЗЯСНЕНИЕ:

УО да разясни чрез какви правни норми и от кои нормативни актове Кандидатите да задължат Главния архитект на общината да издаде становище „с подробно описание“?

Ако липсват такива правни норми Оценителната комисия ще приеме ли за изпълнено задължението на Кандидата по точката при представяне на становище на главния архитект , че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ?

ДФЗ не е компетентен орган, който може да извърши преценката. В тази връзка, цитираният от Вас документ е задължителен и следва да съдържа описание на инвестиционното намерение и съответно да бъде представен от кандидата.

Съгласно чл. 5, ал. 3 от Закона за устройство на територията, главният архитект ръководи, координира и контролира дейностите по устройственото планиране, проектирането и строителството на съответната територия, координира и контролира дейността на звената по ал. 6 и издава административни актове съобразно правомощията, предоставени му по този закон. В тази връзка, компетентният орган, който следва да определи необходимостта или липсата на такава от издаване на разрешение за строеж е главният архитект на съответната община.

11.1. Условия за допустимост на дейностите

9. За дейности, свързани с производство по точка 1 от Раздел 11 се прилага документ „Описание на дейността и производствените процеси“, който да включва описание на технологичния процес, необходимите машини, използваните суровини и материали и годишния производствен капацитет на предприятието по видове

продукция, заложи в производствената и търговска програма на бизнес плана.

В случай на заявяване на точки по критерий за оценка 4.2, в документа следва детайлно да са описани и обосновани инвестиционните разходи, свързани изцяло с производства, базирани на алтернативни производствени процеси, които могат да намалят екологичния отпечатък от дейността, както и описание на самия производствен процес, свързан с преработка на отпадъци и/или ограничаване и намаляване на пластмасовите опаковки и/или намаляване на използваните суровини и материали.

Планираният размер на произведената от кандидата продукция трябва да покрива най-малко 50 на сто от капацитета на предприятието за подпомаганата дейност по документа „Описание на дейността и производствените процеси“.

Минималният размер на произведената продукция се изчислява средноаритметично за първите три прогнозни години от бизнес плана по Приложение № 1 - за микро, малки и средни предприятия и първите пет прогнозни години от бизнес плана - за големи предприятия.

Технологичен проект се прилага, когато се изисква одобряване на инвестиционни проекти за издаване на разрешение за строеж, съгласно ЗУТ.

РАЗЯСНЕНИЕ:	
<p>1. Документът „Описание на дейността и производствените процеси“ задължителен ли е за всички заявления за подпомагане по процедурата? Ако „НЕ“ - за заявление за какви дейности не се прилага?</p>	<p>Съгласно точка 9 от Раздел 11.1 от УК, този документ е задължителен за всички кандидати.</p>
<p>2. Само следното съдържание ли е задължително за документа:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Описание на технологичния процес2. Необходими машини3. Използвани суровини и материали4. Годишен производствен капацитет5. В случай на заявени точки по критерий за оценка 4.2:<ol style="list-style-type: none">5.1. Описание и обосновка на инвестиционните разходи, свързани изцяло с производства, базирани на алтернативни производствени процеси, които могат да намалят екологичния отпечатък от дейността5.2. Описание на производствен процес, свързан с преработка на отпадъци и/или ограничаване и намаляване на пластмасовите опаковки и/или намаляване на използваните суровини и материали.	<p>Моля да се запознаете с условието по точка 9 от Раздел 11.1 от УК, където е изброена минимално изискваната към документа информация.</p>

<p>3. Във връзка с текста „годишния производствен капацитет на предприятието по видове продукция“ кой производствена капацитет трябва да се опише в документа- максималния или планирания или минималния, какъвто се описва в таблица 2А на бизнес план?</p>	<p>В документа следва да се посочи максималният производствен капацитет на предприятието по видове продукция и начинът, по който е определен.</p>
<p>4. В таблица 2А са записани заглавия на колони с текст „Планиран годишен производствен капацитет на предприятието (т.)“ допустимо ли е използване и на други мерки, например „бр.“, „к-т“ или само и единствено (т.)?</p>	<p>Посочените мерни единици (тон) са примерни. Кандидатите сами определят мерната единица в Таблица 2А от бизнес плана в зависимост от спецификата и вида на произвеждания продукт, заложен в бизнес плана.</p>
<p>5. В таблица 2А са записани заглавия на колони с текст „Максимален годишен производствен капацитет на предприятието (т.) по технологичен проект/становище“ допустимо ли е използване и на други мерки, например „бр.“, „к-т“ или само и единствено (т.)?</p>	<p>Посочените мерни единици (тон) са примерни. Кандидатите сами определят мерната единица в Таблица 2А от бизнес плана в зависимост от спецификата и вида на произвеждания продукт, заложен в бизнес плана.</p>
<p>6. Във връзка с текста „Планираният размер на произведената от кандидата продукция трябва да покрива най-малко 50 на сто от капацитета на предприятието за подпомаганата дейност по документа „Описание на дейността и производствените процеси“ кой е капацитета, спрямо който се цели покриване на поне 50%- максималния или минималния?</p>	<p>Планираният размер на произведената от кандидата продукция трябва да покрива най-малко 50 на сто от <u>максималния производствен капацитет</u> на предприятието, който следва да е посочен в документа „Описание на дейността и производствените процеси“.</p>
<p>7. Във връзка с текста „Минималният размер на произведената продукция се изчислява</p>	<p>Под „минималният размер на произведената продукция“ следва да се разбира „Планираният размер на</p>

<p>средноаритметично за първите три прогнозни години от бизнес плана по Приложение № 1 - за микро, малки и средни предприятия и първите пет прогнозни години от бизнес плана - за големи предприятия.“:</p> <p>7.1. Защо се изчислява „Минималният размер на произведената продукция“? Къде се ползва този показател? Къде се посочва и записва- в кой документ?</p>	<p>произведената от кандидата продукция“ по предходното изречение от Условието за кандидатстване. Получената средноаритметична стойност следва да представлява най-малко 50 на сто от <u>максималния производствен капацитет</u> на предприятието.</p>
<p>8. Във връзка с текста „Технологичен проект се прилага, когато се изисква одобряване на инвестиционни проекти за издаване на разрешение за строеж, съгласно ЗУТ.“:</p> <p>8.1. При липса на технологичен проект, спрямо условията на текста от точката Кандидата трябва ли да попълва таблица № 2А от бизнес плана. Ако „ДА“- с данни от какъв документ?</p>	<p>Таблица 2А от Бизнес плана се попълва във всички случаи. При липса на технологичен проект, таблицата се попълва в съответствие с документа „Описание на дейността и производствените процеси“.</p>
<p>9. В таблица 2А от бизнес плана е записано заглавие на колона с текст „Вид на услугите“:</p> <p>9.1. Кои са видовете услуги, които са допустими да се запишат спрямо допустимата дейност по раздел 11, точка 1?</p>	<p>Под „вид на услугите“ следва да се има предвид „вид на произведената продукция“.</p>
<p>11.1. Условия за допустимост на дейностите</p> <p>10. Дейностите и инвестициите по заявлението за подпомагане, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на</p>	

<p>дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само ако са представени съответните лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията, когато това обстоятелство не е проверимо в публични регистри.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p>	
<p>1. На кой етап и в какъв срок се представят посочените в точката документи, ако дейността е нова и ще стартира с изпълнение на инвестицията по заявлението за подпомагане?</p>	<p>Съгласно Приложение № 1 от Условията за изпълнение, този документ се представя към искане за междинно/окончателно плащане.</p>
<p>2. Трябва ли да се прилагат документи, които са свързани с дейността на Кандидата, като земеделски стопанин?</p>	<p>Всички изискуеми от кандидата документи са посочени в Раздел 14 от УК.</p>
<p>3. Трябва ли да се прилагат документи, които са свързани с извършваната от Кандидата дейност, която не е предмет на заявлението за подпомагане?</p>	<p>Всички изискуеми от кандидата документи са посочени в Раздел 14 от УК.</p>
<p>11.1. Условия за допустимост на дейностите</p> <p>11. Дейности, включващи разходи за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници с инвестиции за производство на електроенергия от фотоволтаични системи се подпомагат, единствено ако са за собствено потребление и същите не надхвърлят необходимото количество енергия за покриване нуждите от захранване на допустимите</p>	

<p>активи/оборудване/инсталации по заявлението за подпомагане или на налични такива в предприятието на кандидата по място на извършване на допустимите дейности.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p>	
<p>1. Във връзка с текста „същите не надхвърлят необходимото количество енергия за покриване нуждите от захранване на допустимите активи/оборудване/инсталации по заявлението за подпомагане или на налични такива в предприятието на кандидата по място на извършване на допустимите дейности“ и поради наличие на „или“ допустимо ли е покриване на нуждите от захранване както на инвестиции по заявлението за подпомагане така и на наличните активи, които са свързани с подпомаганата дейност по него?</p>	<p>Съгласно дефиницията в Раздел № 2 "Енергия за собствено потребление" е количеството енергия, използвано за снабдяване на обектите, в които се произвеждат крайните продукти, включени в Приложение № 1 Бизнес план.</p>
<p>2. Във връзка с текста „покриване нуждите от захранване“ да се разясни дали се има в предвид покриване на номиналната мощност в kW за тяхната работа?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на въпроса по т. 1. Заявените за финансиране инсталации за производство на енергия от ВЕИ следва да са само и единствено за собствено потребление и собствени нужди. По интервенцията не са допустими дейности за производство на енергия от ВЕИ за продажба.</p>
<p>3. Ако отговора по т.2 е „ДА“ да се посочи формулата, с която се преобразува kW в kWp, каквато мярка е заложена</p>	<p>kW е реалната мощност, която може да варира в зависимост от условията на работа, а kWp е номиналната</p>

<p>в Приложение № 12, раздел „Фотоволтаични (соларни) системи:“</p>	<p>мощност на фотоволтаичните панели при идеални условия. Реалният добив зависи от локацията, слънчевата радиация, ориентацията и ефективността на инвертора. За целите на интервенцията не е необходимо преобразуване на стойностите от kW в kWp.</p>
<p>11.1. Условия за допустимост на дейностите</p> <p>12. За дейности, включващи разходи по точка 11, към заявлението за подпомагане се прилага анализ, удостоверяващ изпълнението на условията, изготвен и заверен от правоспособно лице с компетентност в съответната област, вписан в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП).</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p>	
<p>При изискване на такъв анализ от посочено лице, същото го изготвя спрямо изходната мощност на инверторите, които създават мощността на системата, и всички данни са в „kW“.</p> <p>В тази връзка разяснете:</p> <p>1) Какво е има в предвид УО при посочване на мярка „kWp“ в Приложение № 12, раздел „Фотоволтаични (соларни) системи:“?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на въпроса по т. 3.</p>

<p>2) Спрямо какви данните и от кои елементи на системата се определя количеството „kWp“ за да се приложи размера на референтната цена по приложението?</p>	<p>Мощността (в kWp) се определя на база броя на фотоволтаичните панели и тяхната мощност.</p>
<p>2) УО ще приеме ли за еквивалентно на „kWp“ посочването на „kW“, които са изходната мощност на инвертора/ите в системата, при прилагане за количество за референтната цена по приложението?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на предходния въпрос.</p>
<p>11.1. Условия за допустимост на дейностите</p> <p>14. В случаите на заявени разходи по т. 13, когато помещенията, в които ще се поставят не са въведени в експлоатация, съгласно приложимото законодателство, разходите за тези помещения се включват в таблица 1А от бизнес плана (Приложение № 1) и за тях кандидатите са длъжни да представят документите, посочени в т. 6, т. 15 и т. 7/т. 9, както и т. 8 от раздел 14.1 „Списък с общи документи“.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p>	
<p>1. Ако Кандидата е предприел нужните действия пред общината за въвеждане в експлоатация, като е входиран заявление и акт №15/16, но не е получил в законоустановения срок удостоверение/разрешението за въвеждане в експлоатация, следва ли да попълва Таблица 1А, при условие, че вината е в общинска или държавна служба? Допустимо ли е в този случай в таблицата да се</p>	<p>При така описаният от Вас случай, следва да бъде спазено изискването на точка 14 от Раздел 11.1 от УК</p>

посочи само „Помещение“, 1бр. и в полето за допълнителна информация се опише това.	
2. Ако по точка № 1 отговора е отрицателен: 2.1. Какво трябва да се опише в колона № 1 на таблица № 1А?	Таблица 1А от приложение № 1 се попълва съгласно зададените по таблицата параметри.
2.2. Какво количество трябва да се опише в колона № 3 на таблица № 1А?	Таблица 1А от приложение № 1 се попълва съгласно зададените по таблицата параметри.
2.3. На базата на какви данни на Кандидата трябва да се попълни ед. цена в колона № 5 на таблица № 1А? От какви източници трябва да са тези данни? По какъв начин ДФЗ ще осъществи проверка на тези данни?	Данните следва да съответстват на реалните разходооправдателни документи, притежание на кандидата. ДФЗ осъществява проверка на тези данни при посещение/проверка на място и чрез документите по т. 6 от Раздел Б. Специфични документи според предмета на инвестиция в Приложение № 1 от УИ.
2.4. Данните от колони 7-9 следва ли да се обвързват с данни в други полета на бизнес плана? Кои са тези данни и кои са тези полета?	Моля да се запознаете с последен лист от Приложение № 1 от УК.
2.5. Цените и стойностите с ДДС или без ДДС трябва да се въвеждат в таблица № 1А?	Цените следва да бъдат съгласно съответните разходооправдателни документи. В случаите, при които се кандидатства без ДДС, то разходите, описани в Таблицы 1 и 1А също следва да са без ДДС. И обратно, в случаите, при които се кандидатства с ДДС, то разходите, описани в Таблицы 1 и 1А също следва да са с ДДС

<p>2.6. УО да мотивира с каква цел е нужна тази информация и защо не се приема само издадения документа за въвеждане в експлоатация в периода на изпълнение на проекта?</p>	<p>Моля да се запознаете с последен лист от Приложение № 1 от УК.</p> <p>Стойността на разходите, за които не се кандидатства участва при формирането на сумата на инвестицията (IO).</p>
<p>2.7. За полето „Допълнителна информация /попълва се при необходимост от разяснения по горната таблица/“ на базата на какви обстоятелства Кандидата да прецени дали е налице необходимост от разяснения за да изпълни задължението си по точката?</p>	<p>Полето „Допълнителна информация се попълва се при необходимост от разяснения по таблица 1А.</p>
<p>11.2. Недопустими дейности</p> <p>2. В рамките на приема не се финансират дейности, при които резултатът от дейността е продукт, извън Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно Приложение № 5, и същите са допустими за подпомагане по Стратегическия план по ОСП по:</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p>	
<p>1. Кои са продуктите, извън Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно Приложение № 5, и които са допустими за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“? Въпросът е за продукти, а не за раздели от Комбинирана номенклатура! Интервенция</p>	<p>Моля да се запознаете с разяснение по Раздел 3 от Въпрос № 54 .</p>

<p>II.Г.2 не е налична в CEY за да може Кандидата сам да прецени това!</p>	
<p>2. Кои са продуктите, извън Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно Приложение № 5, и които са допустими за подпомагане по интервенция II.Г.2.1 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“? Въпросът е за продукти, а не за раздели от Комбинирана номенклатура! Интервенция II.Г.2.1 не е налична в CEY за да може Кандидата сам да прецени това!</p>	<p>Моля да се запознаете с разяснение по Раздел 3 от Въпрос № 54 .</p>
<p>2. Кои са продуктите, извън Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно Приложение № 5, и които са допустими за подпомагане по интервенция II.Г.14 „Първична преработка на дървесина“? Въпросът е за продукти, а не за раздели от Комбинирана номенклатура! интервенция II.Г.14 не е налична в CEY за да може Кандидата сам да прецени това!</p>	<p>Моля да се запознаете с разяснение по Раздел 3 от Въпрос № 54 .</p>
<p>11.2. Недопустими дейности</p> <p>7.3. които включват инвестиции, които не отговарят на европейското и национално законодателство;</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p>	<p>Недопустими са дейностите, които не отговарят на европейското и националното законодателство.</p> <p>Например, но не изчерпателно: инвестиции с отрицателна екологична оценка, инвестиции, нарушаващи правилата за държавна помощ и други.</p>

		<p>Кои са приложимите европейски и национални актове по точката?</p> <p>Дата: 19.02.2025г. Съставил:</p> <p>x _____</p>	
55	19 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Във връзка с проект Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“</p> <p>Моля, за разяснение на следният въпрос:</p> <p>Документа за ползване на имота/сградата за срок не по-малко от 6 години за кандидати микро-, малки или средни предприятия и 8 години за кандидати големи предприятия, считано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане - Трябва ли да е нотариално заверен и вписан в районната служба по вписванията.</p> <p>Соня ***</p>	<p>Съгласно Чл. 4., буква е) от Правилника за вписванията, в имотния регистър се вписват всички договори за наем на недвижим имот, в т.ч. на земеделска земя, когато са за срок по-дълъг от една година. В тази връзка, всички представени от кандидата документи следва да отговарят на действащата нормативна уредба, включително и за всеки договор за наем над 1 година.</p>
56	19 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>във връзка с приема по интервенцията за производствени дейности, имам следният въпрос:</p> <p>По процедурата са допустими за подпомагане разходи за строително монтажни работи (СМР), свързани с закупуване и инсталиране на инсталации за производство на енергия от</p>	<p>За целите на настоящия прием, инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане, свързани с инвестиции за производство на устойчива енергия от ВЕИ попадат в обхвата на т. 3.4 от раздел 12 „Допустими разходи“ на УК - закупуване и инсталиране на инсталации за производство на енергия от ВЕИ за собствено потребление и собствени нужди. В т. 33 от Раздел 12.2 е</p>

		<p>ВЕИ за собствено потребление и собствени нужди. Включват ли се в тази категория разходи за инсталиране на средства за съхранение на произведената енергия за собствено потребление или не се включват?</p> <p>Антон ***</p>	<p>записано, че недопустими са разходи за закупуване и инсталиране на съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии), в случаите в които същите не са част от инсталациите по т. 3.4 от Раздел 12 „Допустими разходи“. В случай че описаните от Вас разходи за „системи за съхранение (батерии) са към и са неделима част от инвестиции за производство на електроенергия от фотоволтаични системи за собствени нужди, то те са допустими разходи за закупуване и инсталиране на автономна фотоволтаична система.</p>
57	19 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Имам два въпроса, които възникнаха при подготовката на проектната документация.</p> <p>1. Правно основание. Собственичка съм на имот в община Брезник, който съм дала под наем за 10 год. на земеделски производител. В договора ни има клауза, че мога да правя подобрения, стига той да е съгласен. Бих желала да кандидатствам по мярката за неземеделски дейности - Производство, за финансиране на нова постройка в имота - работилница за дърво и/или метал. Трябва ли да правя специален анекс с наемателя, че е съгласен и трябва ли той да бъде нотариално заверен и вписан (както договора за наем)? Ще кандидатствам</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговор по № 55. УО не може да даде предварително становище по частни правни казуси. В допълнение следва да имате предвид, че по реда на Наредба № 4 от 2024 г. разясненията, които се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявленията за подпомагане и са задължителни за всички кандидати.</p>

		като микропредприятие. Имам регистрирана в Брезник фирма от 2018, която досега не е имала дейност.	
		<p>2. Електричество. В имота няма ток. Изграждането на връзка с електроразпределителното дружество ще струва колкото изграждане на инсталация за ВЕИ за собствени нужди - за хранване на машините в работилницата. Кое от двете може да бъде финансирано по мярката? От това ще зависи проектирането на сградата.</p> <p>Благодаря!</p> <p>С уважение,</p> <p>Валерия ***</p>	2. Допустимите по приема дейности са ясно зададени в съответните раздели на УК.
58	19 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Моля за Вашите отговори на следните въпроси:</p> <p>1. Съгласно условията за допустимост на разходите по интервенцията, разходите по точки 1, точка 2 и точка 3 от Раздел 12 са допустими само ако са извършени след подаване на заявлението за кандидатстване, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени с изключение на общите разходи по точка 4, което предполага, че последните (тези по точка 4) могат да бъдат извършени преди подаване на заявлението.</p>	<p>1. Условието по точка 3 от Раздел 12.1. „3. Разходите по точки 1, точка 2 и точка 3 от Раздел 12 са допустими само ако са извършени след подаване на заявлението за кандидатстване, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени с изключение на общите разходи по точка 4.“ следва да се разбира така:</p> <p>- Разходите по точки 1, 2 и 3 от Раздел 12 са допустими само ако са извършени след подаване на заявлението за кандидатстване. Дори минимално предварително плащане по тях (напр. за аванс, плащане на ДДС, мита по внос или друго) автоматично ги прави недопустими.</p>

	<p>Във връзка с посоченото, кои точно разходи по точка 4 могат да бъдат извършени преди подаване на заявлението и кои след неговото подаване?</p>	<p>- за разлика от разходите по горните точки, за тези по точка 4, плащанията могат да бъдат извършени по всяко време, независимо от датата на подаване на заявлението за подпомагане, стига да е в общата рамка на допустимост (извършени след 01.01.2023 г.).</p>
	<p>2. Допустимо ли е в разходите за консултантски услуги по точка 4 да бъдат предвидени единствено такива, свързани с управление на заявлението за подпомагане, без да се включват разходи за неговата подготовка?</p>	<p>2. Както е посочено в точка 4 от Раздел 12, допустими за подпомагане са общи разходи, свързани с подпомаганата дейност по Раздел 11, като: разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и управлението на заявлението за подпомагане. Следва да се обърне внимание на изискването за наличие на договор за предоставяне на конкретната услуга и същата да не е под формата на собствено участие или т.н. „разходи за принос в натура“.</p>
	<p>3. В случай че е допустимо да бъдат включени само разходи за управление на заявлението, кога следва да бъдат извършени тези разходи – преди или след неговото подаване?</p>	<p>3. Моля да се запознаете с отговор по Ваше запитване №1, като същевременно имате предвид, че независимо от вида на консултантската услуга, кандидатът следва да представи документите по т. 20 от Раздел 14.1 от УК.</p>
	<p>4. В случай че не е допустимо и трябва задължително да се включат разходи за подготовка и управление на заявлението за подпомагане, кога трябва да бъдат извършени тези разходи?</p>	<p>4. Моля да се запознаете с предходните отговори по Вашето запитване.</p>
	<p>5. Какво разбирате под извършени разходи? Какви документи трябва да имаме и впоследствие да</p>	<p>По отношение на УК, моля да се запознаете с точка 14 от Раздел 12.1, както и с точка 20 и 23 от Раздел 14.1.</p>

<p>представим, за да докажем, че даден разход е извършен преди подаване на заявлението?</p>	
<p>6. Може ли фирма от сектора на услугите, която се занимава с козметични процедури, да се насочи към друга неселскостопанска дейност като отвори малък сладкарски цех с подкрепа на финансирането по процедурата?</p>	<p>Съгласно Раздел 11 от УК, допустими за подпомагане по настоящия прием са инвестиции в неземеделски дейности, които се изпълняват изцяло на територията на селските райони и са насочени единствено към производство на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз, независимо от вложените продукти и материали, което производство попада в допустим сектор/раздел/група/клас от Приложение 8. Допустими сектори по кодове по КИД-2008. Произведената продукция логично включва и нейната продажба, чрез която се изпълнява Бизнес плана.</p> <p>Следва да имате предвид, че се кандидатства не на база предходна история/дейност на кандидата, а на база допустимите по приема разходи, с които ще е свързана дейността на кандидата по подаденото заявление за подпомагане. Така описаната от Вас инвестиция/дейност попада в допустимите дейности по производства по код по КИД-2008. Моля да обърнете внимание на изискването кандидата да осъществява дейността в кода на икономическа дейност, по който е одобрен по приема и да доказва изпълнението на заложените по Бизнес план приходи, осчетоводени по подходящ начин, като</p>

		например разделяне на дейностите или разделяне на счетоводството.
	7. В sheet 3. Заявени разходи от приложение 13 следва да се посочат "Наименование на избран доставчик/оферент 1" и "БУЛСТАТ на избран доставчик/оферент 1". За избран доставчик предполагам, че се говори в случаите на вече извършени разходи преди подаване на заявлението.	В процеса на подготовка на заявлението си за подпомагане, за всеки обект на инвестицията/дейността, кандидатите събират най-малко 3 съпоставими независими оферти, от които избират, тази, която най-пълно отговаря на изискванията им и по която ще сключат Договор за услуги/строително-монтажни работи/доставки за всеки обект на инвестицията. Това са и документите, които се описват в посоченото приложение, лист 3, колони от 10 до 31 включително. Оферент 1 следва да се разбира избраният доставчик/изпълнител. Както е отговорено по-горе, за дейностите по точки 1 до 3 включително от Раздел 12 от УК, всяко едно плащане по тези документи преди подаване на заявлението за подпомагане, автоматично прави тези разходи/дейности недопустими.
	Въпросите ми са по отношение на Оферент 1: 7.1. Как следва да изберем кой от тримата оференти да е на първо място?	Под „Оферент 1“ следва да се разбира избраният доставчик/изпълнител.
	7.2. Има ли конкретни критерии, които да спазваме, за да го изберем или сами преценяваме кой да поставим под номер 1?	Под „Оферент 1“ следва да се разбира избраният доставчик/изпълнител.

		<p>7.3. Може ли колона „Дата на сключване на договора (предварителен /окончателен)“ да не се попълва? След като става дума за оферент, нормалната практика е все още да няма договорни отношения с него.</p> <p>Поздрави, Кристина *****</p>	<p>Моля да се запознаете с и да имате предвид изискването по точка 20 от Раздел 14.1. Списък общи документи (изискуеми) от УК.</p>
59	19 февруари 2025 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Допустим ли съм за кандидат по интервенция „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - ПРОИЗВОДСТВО</p> <p>Фирмата ми е нова – регистрирах я през м. Януари 2025. Взех под наем земя за 10 години и регистрирах фирмата като земеделски производител.</p> <p>Мога ли да кандидатствам с тази фирма по интервенцията за „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ – ПРОИЗВОДСТВО като микропредприятие?</p> <p>С уважение: Калин *****</p>	<p>Моля да се запознаете с изискванията на Раздел 10.1. „Критерии за допустимост на кандидатите“.</p> <p>Съгласно същите, за кандидатите микропредприятия е достатъчно да са изпълнени трите условия: 1. Да са регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите; 2. да са микропредприятия по смисъла на чл. 3, ал. 3 от ЗМСП, както към датата на кандидатстване, така и към датата на издаване на акта по чл. 14, ал. 1 от Наредба № 4/2024 г.; 3. да имат седалище на територията на селски район съгласно Приложение № 4 от УК.</p> <p>Останалите специфични условия са само по отношение на кандидати земеделски стопани.</p>
60	19 февруари 2025 г.	<p>Привет!</p> <p>Трябва ясно да се посочи в Критериите за допустимост на кандидатите, кои точно предприятия имат право да подават заявления!</p>	<p>Моля да се запознаете с разяснението по запитване № 59.</p>

		<p>Веднъж в раздел 10. Допустими кандидати и 10.1 Критериите за допустимост на кандидатите е отбелязано, че допустими кандидати са земеделски стопани и микропредприятия, но след това в раздел 14. Изискуеми документи, 14.1. Изискуеми документи, свързани с документи за извършване на СМР и документи за ползване /на имот, помещене/, се появяват малки и средни предприятия по смисъла на чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП.</p> <p>Моля, уточнете, кой ще може да играе в тази игра и кой не, че ще стане голяма боза!</p> <p>Поздрави И. Димитров</p>	
61	19 февруари 2025 г.	<p>Здравейте!</p> <p>Във връзка с отворения прием на заявления за подпомагане на дейности, насочени към производство и продажба на продукти извън Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г., моля за следното разяснение:</p> <p>Земеделски стопанин съм и планирам да диверсифицирам дейността си като изградя ресторант/бирария, съгласно код по КИД-2008: 56.30 „Деятност на питейни заведения“. В</p>	<p>Настоящият прием е насочен изцяло към дейности, насочени към производство и продажба на продукти извън Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз по Интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.</p> <p>В този смисъл, инвестиционното Ви намерение, свързано с Раздел 56 „Ресторантьорство“ попада изцяло към допустимите дейности съгласно Приложение № 8 към Условието за кандидатстване по Прием на заявления за</p>

		<p>ресторанта/бирарията планирам, освен стандартното кухненско оборудване, да закупя и инсталация за производство на бира и пещ за пици, като бирата и пиците ще се предлагат единствено на гостите в ресторанта. Инсталацията за бира и оборудването ще бъдат видими за клиентите на ресторанта и ще бъдат същевременно и атракция за посетителите.</p> <p>В тази връзка, моля да отговорите правилно ли разбирам, че така описания проект с код по КИД-2008: 56.30 „Дейност на питейни заведения“ попада изцяло в допустимите дейности по интервенция „II.Г.3 - Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони” – УСЛУГИ?</p> <p>Предварително благодаря за предоставения отговор!</p> <p>Кирил *****</p>	<p>подпомагане на дейности, насочени към развитие на услуги по интервенция „II.Г.3 - Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони”.</p>
62	19 февруари 2025 г.	<p>ПРИЛОЖЕНО,</p> <p>Предавам писмени искания за разяснения по интервенция II.Г.3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ - ПРОИЗВОДСТВО.</p> <p>Емил *****</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> 20250219 1 искане за разяснения.docx </div> <div style="text-align: center;"> 20250219 2 искане за разяснения.docx </div> </div>	

ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЯ

ОТНОСНО: II.Г.3 „ИНВЕСТИЦИИ ЗА НЕСЕЛСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“- ПРОИЗВОДСТВО

Във връзка с отворена за кандидатстване интервенция II.Г.3 „ИНВЕСТИЦИИ ЗА НЕСЕЛСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“- ПРОИЗВОДСТВО заявявам получаване на следните разяснения по нея:

Специализирани транспортни средства	<p>За целите на настоящият прием специализирани транспортни средства са:</p> <p>1. МПС категория N1 съгласно чл. 149 ал.1 т. 3 от Закона за движение по пътищата - моторни превозни средства, проектирани и конструирани основно за превоз на товари с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 t. за извършване на нехладилен и хладилен транспорт (снабдени с устройства за постоянен контрол на температурата, които поддържат както отрицателни, така и положителни температури, необходими за превоза на замразени и охладени продукти).</p> <p>2. Самоходна техника – мотокари и електрокари.</p>
-------------------------------------	--

РАЗЯСНЕНИЕ:

№ 1

В чл. 149, ал.1, т. 3, буква „а“ от Закона за движение по пътищата е записано:

а) категория N1 - превозни средства от категория N с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 t;

В буква „а“ липсва текста „за извършване на нехладилен и хладилен транспорт (снабдени с устройства за постоянен контрол на температурата, които поддържат както отрицателни, така и положителни температури, необходими за превоза на замразени и охладени продукти)“, който е наличен в определението.

Във връзка с горното разяснете:

- 1) Допустим ли е разход за специализирани транспортни средства, което е регистрирано от КАТ с категория N1, но не е снабдено с устройство за постоянен контрол на температурата, което поддържа както отрицателни, така и положителни температури, необходими за превоза на замразени и охладени продукти.

Допустими дейности, например от раздели 17, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 31 от Приложение № 8 към УК не се нуждаят от „устройства за постоянен контрол на

Както е записано в УК, дадените в Раздел 2. „Основни дефиниции, използвани в условията за кандидатстване“ основни дефиниции, се ползват за целите на конкретния прием.

Следенето на температурата по време на пътуване е жизненоважно и задължително за много индустрии. В тази връзка, осигуряването на постоянен контрол на температурата следва да бъде индивидуално решение на съответния производител/доставчик на оборудването.

В допълнение, следва да обърнете внимание на пълното определение: 1. МПС категория N1 съгласно чл. 149 ал.1 т. 3 от Закона за движение по пътищата - моторни превозни средства, проектирани и конструирани основно за превоз на товари с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 t. за извършване на нехладилен и хладилен транспорт.

<p>температурата, които поддържат както отрицателни, така и положителни температури, необходими за превоза на замразени и охладени продукти“</p>	
<p>2) Ако отговорът на точка 1 е „НЕ“, разяснете дали разход за специализирани транспортни средства, което е регистрирано от КАТ с категория N1 и е снабдено с устройство за постоянен контрол на температурата, ще бъде оценено от Оценителна комисия като допустим разход за дейности от раздели 17, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 31 от Приложение № 8 към УК, ако за ползваните продукти по технологичен проект или „Описание на дейността и производствените процеси“ е обосновано ползването им в охладено състояние?</p>	<p>Следва да се прави разлика между общото наименование на разхода (в този случай – „специализирани транспортни средства“) и конкретните компоненти на разхода.</p> <p>Описаните от Вас случаи, както и всички останали ще бъдат обект на експертна преценка от страна на служителите на ДФЗ по време на оценката на подадените по приема заявления за подпомагане, която ще се извършва от ДФЗ по реда на Наредба № 4 от 2024 г.</p>
<p>3) Кои са приложимите нормативни изисквания към „устройства за постоянен контрол на температурата, които поддържат както отрицателни, така и положителни температури, необходими за превоза на замразени и охладени продукти“ и от кои актове на националното законодателство, за които ще проверява Оценителната комисия с цел да се одобри разхода, като законно монтиран?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговор по разяснение № 1.</p>
<p>№ 2</p>	<p>Въпреки, че не е изрично уточнено, под мотокар по принцип следва да се разбира, че „мотокарът“ е машина, задвижвана от двигател с вътрешно горене (ДВГ).</p>

<p>Газокари, които са модифицирани мотокари, допустим разход ли са по процедурата?</p>	<p>Двигателите са дизелови или газови. В този смисъл, газокар е допустима разновидност на мотокар. Моля да обърнете внимание на условието, че разходи за закупуване и/или инсталиране на оборудване, машини и съоръжения втора употреба са недопустими.</p>
<p>7. Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане</p> <p>4. Максималният размер на допустимите разходи за един кандидат, включително за предприятията, с които помежду си са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), за периода на прилагане на интервенцията и за едно заявление за подпомагане е до левовата равностойност на 400 000 евро (782 320 лева).</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>В максималния размер по т. 4 включват ли се разходите, които са описани в „Таблица 1А. Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане, но са част от цялостния обект на инвестицията и без тях обектът не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно“ от бизнес плана?</p>	<p>Условието е ясно разписано и в тази връзка, моля да обърнете внимание на самото заглавие на цитираната таблица - „Таблица 1А. Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане, но са част от цялостния обект на инвестицията и без тях обектът не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно“.</p>
<p>12. Допустими разходи</p>	

<p>1.1. Закупуване и/или инсталиране на нови машини, съоръжения или оборудване;</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>1. Във връзка с разходите за софтуер по 2.3 допустим разход ли са:</p>	
<p>1) настолен или преносим компютърни или сървъри, със свързани с тях периферии и инсталирана операционна система;</p>	<p>Описаната техника представлява допустим разход в случаите, при които е част от производствения процес.</p> <p>Следва да се има предвид, че съгласно т. 29 от Раздел 12.2 от Условието за кандидатстване разходите, свързани с обзавеждане и оборудване на административно-битови помещения са недопустими за финансиране.</p>
<p>2) настолен или преносим компютърни или сървъри, със свързани с тях периферии но без инсталирана операционна система.</p>	<p>Моля да се запознаете с разяснението по горното запитване.</p>
<p>3) IoT машини/оборудване.</p>	<p>Запитването не съдържа достатъчна информация.</p>
<p>12. Допустими разходи</p> <p>2. Допустими за подпомагане са разходи за нематериални активи:</p> <p>2.1. изработка на клиентски уебсайт;</p> <p>2.2. изработка на мобилно приложение;</p>	

<p>2.3. придобиване на лиценз за софтуер;</p> <p>2.4. закупуване на софтуер, пряко свързан с работата на активите по т. 1.1, включени в заявлението за подпомагане;</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p>	
<p>1. Кои са минималните характеристики, които трябва да притежава един изработен сайт (брой страници, брой раздели, структура на информацията в него или др.) за да се приеме за допустим разход по подточка 2.1?</p>	<p>Кандидатът сам определя кои са минималните необходими характеристики на уебсайта, така че същият да бъде функционален, ефективен и отговарящ на съвременните стандарти.</p>
<p>2. Кои са минималните характеристики, които трябва да притежава мобилно приложение за да се приеме за допустим разход по подточка 2.2?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора по горното запитване.</p>
<p>3. Има ли минимално изискване към информацията, която обработва мобилното приложение спрямо разходи по проекта и/или дейността по проектното предложение?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора по горното запитване.</p>
<p>4. УО да разясни спрямо какви характеристики Оценителната комисия ще оцени наличието на пряка свързаност на софтуера по подточка 2.4?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора по горното запитване.</p>
<p>5. Има ли изискване софтуера по подточка 2.4 да е имплементиран в актива по т.1.1. или може да работи на независима машина извън този актив?</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора по горното запитване.</p> <p>В допълнение, моля да обърнете внимание на описанието/изискването, софтуера по подточка 2.4 от Раздел 12 да е софтуер, пряко свързан с работата на</p>

	активите по т. 1.1. Техническото решение следва да бъде съобразно изискванията на активите по т. 1.1.
<p>12. Допустими разходи</p> <p>3. Допустими за подпомагане са разходи за строително монтажни работи (СМР) свързани с изграждане/реконструкция/ремонт на недвижимо имущество:</p> <p>3.1. Ново строителство на сгради и помещения;</p> <p>3.2. Реконструкция на сгради и помещения;</p> <p>3.3. Ремонт на сгради и помещения</p> <p>3.4. Закупуване и инсталиране на инсталации за производство на енергия от ВЕИ за собствено потребление и собствени нужди;</p> <p>3.5. Закупуване и поставяне на преместваеми обекти</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p>	
1. Допустим разход ли е по точка 3.3 „основен ремонт на строеж“, спрямо определението за него по ЗУТ?	Допустим разход е реконструкция, основен и текущ ремонт на строежите от съответната категория съгласно ЗУТ, попадащ в обхвата на Раздел 12 от УК.
2. Допустим разход ли е по точка 3.3 „текущ ремонт на строеж“, спрямо определението за него по ЗУТ?	Моля да се запознаете с отговора по предходното запитване.
3. Инсталирането/изграждането на инсталации за производство на енергия от ВЕИ, като СМР по т.3, трябва ли	Съгласно чл. 3, ал. 2 от Закона за камарата на строителите „Строителите, изпълняващи строежи от първа до пета

<p>да се изпълнява от фирма, която е вписани в „Централен Професионален Регистър на Строителя“?</p>	<p>категория по чл. 137, ал. 1 от Закона за устройство на територията или отделни видове строителни и монтажни работи, посочени в Националната класификация на икономическите дейности, позиция "Строителство", подлежат на вписване в Централния професионален регистър на строителя, наричан по-нататък „регистъра“. Категориите на строежите се преценяват от компетентните органи, като в УК са предвидени само съответните документи, издавани от тези органи. Във връзка с допустимостта на разходите в УК е предвидено изискване по отношение на изпълнителите на СМР, като ДФЗ извършва оценка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.</p>
<p>4. Има ли специални изисквания към персонала на фирма, ако изпълнява СМР по т.3.4, като например регистрация в определен регистър и ако „ДА“ - кой е този регистър и на какво правно основание се изисква такава регистрация?</p>	<p>Моля да се запознаете с изискването по точка 7 от Раздел 12.1 от УК.</p>
<p>5. Оценителната комисия ще проверява ли за спазването на приложимите условия и изисквания спрямо разясненията на УО по т. 3 и 4, ако има такива?</p>	<p>Съгласно Раздел 16 от УК, оценката на подадените по приема заявления за подпомагане се извършва от ДФЗ по реда на Наредба № 4 от 2024 г.</p> <p>Съгласно Наредба № 4 от 2024 г., кандидатите за подпомагане могат да искат разяснения по условията за кандидатстване в срока и по реда на чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП.</p>

	Разясненията се утвърждават от ръководителя на Управляващия орган на Стратегическия план или оправомощено от него лице.
12. Допустими разходи 4. Допустими за подпомагане са общи разходи, свързани с подпомаганата дейност по Раздел 11, като: разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и управлението на заявлението за подпомагане, изготвяне на технически и/или работен проект, анализ по т. 1.3 и/или проектни решения за чертежи, схеми, изчисления и указания за изпълнението им от инженер конструктор/електроинженер, свързани с допустимите инвестиционни дейности по Раздел 11, строителен надзор, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, обследване за енергийна ефективност. РАЗЯСНЕНИЕ:	
Кой е допустимия разход по т.1.3, за който е допустим разход за анализ, защото липсва такава подточка в точка 1?	Референцията, направена в т.4 от Раздел 12 на УК (анализ по т. 1.3) следва да се разбира като анализ по т. 3.4 от Раздел 12.
12. Допустими разходи ВАЖНО	За кандидата, това следва да бъдат заявените за финансиране разходи. Спазването на ограничението подлежи на служебна проверка от страна наДФЗ по време на оценката на заявлението за подпомагане и при

<p>5. Допустими по точки 2.1 – 2.4 са разходи на обща стойност до 5 на сто от разходите по точка 1 и точка 3, но не повече от общо 10 000 лева.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>Кои са разходите по т.1, върху които се прилага посочения процент- заявените или допустимите по проектното предложение?</p>	<p>необходимост, стойностите ще бъдат съответно намалени, на база определените за допустими разходи.</p>
<p>12.1. Условия за допустимост на разходите</p> <p>4. Разходите за самоходна техника като част от разходите по точка 1.2 от Раздел 12, са допустими ако се използват за вътрешноцехов и вътрешнозаводски транспорт за извършване на специфични дейности в предприятието, не са предназначени за придвижване по пътищата.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>Поради липса на даден от УО обхват на термините „вътрешноцехов и вътрешнозаводски транспорт“ може ли да се приеме, че се отнасят за площта на УПИ, в която се реализира подпомаганата дейност по заявлението за подпомагане?</p>	<p>УО не намира за необходимо допълнително пояснение на използваните определения. Моля да се запознаете по-добре с дадените в УК уточнения.</p> <p>Съгласно точка 4 от Раздел 12.1. „Условия за допустимост на разходите“ „4. Разходите за самоходна техника като част от разходите по точка 1.2 от Раздел 12, са допустими ако се използват за вътрешноцехов и вътрешнозаводски транспорт за извършване на специфични дейности в предприятието, не са предназначени за придвижване по пътищата.“</p>
<p>12.1. Условия за допустимост на разходите</p>	<p>Моля да се запознаете с отговора на разяснение по Ваша точка № 55, по Раздел 12 от УК, разяснение 5.</p>

6. Разходите по точка 3.4 от Раздел 12 са допустими само ако не надвишават 50 % от общата стойност на разходите по точки 1, 2 и 3.1, 3.2, 3.3 и 3.5 от Раздел 12.

РАЗЯСНЕНИЕ:

Кои са разходите по точки 1, 2 и 3.1, 3.2, 3.3 и 3.5 от Раздел 12, които образуват „общата стойност“- заявените или допустимите по заявлението за подпомагане?

12.1. Условия за допустимост на разходите

7. Разходите по точка 3.4 от Раздел 12 са допустими в случай, че дейностите по монтиране на съоръжения за слънчеви фотоволтаични преобразуватели, се извършват единствено от юридически лица, ангажирали в екипа си лица (посочват се в офертите по т. 13 и т. 14), притежаващи необходимата професионална квалификация, включени в списъка по чл. 21 на Закона за енергията от възобновяеми източници, поддържан на интернет страницата на Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР):

РАЗЯСНЕНИЕ:

1. Допустими ли са разходите по точка 3.4 от Раздел 12 за конструкция, инвертори, батерии, АС и DC захранване, ако са извършени от фирми, които нямат ангажирани в екипа си лица, притежаващи необходимата професионална квалификация, включени в списъка по чл. 21 на Закона за енергията от възобновяеми източници, поддържан на

Моля да се запознаете по-добре с дадените в УК условия по посочената от Вас точка от Раздел 12, цитирани в исканото разяснение.

<p>интернет страницата на Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР):</p>	
<p>2. Юридическите лица, които извършват посочения монтаж в точката трябва ли да са вписани в „Централен Професионален Регистър на Строителя“?</p>	<p>Необходимостта от вписване на юридическите лица, които извършват посочения монтаж в точка 3.4 от Раздел 12 в „Централен Професионален Регистър на Строителя“ се определя на база представените документи, включително издадено разрешение за строеж.</p>
<p>12.1. Условия за допустимост на разходите</p> <p>9. В случаите по т. 2.1-2.4 от Раздел 12, ДФЗ преди окончателно плащане ще проследява за наличието на крайния програмнен продукт.</p> <p>РАЗЯСНЕНИЕ:</p> <p>1. Какво трябва да представлява програмния продукт за клиентски уебсайт и на какви минимални изисквания трябва да отговаря?</p> <p>1. Какво трябва да представлява програмния продукт за мобилно приложение и на какви минимални изисквания трябва да отговаря?</p>	<p>Моля да обърнете внимание на описанието/изискването, софтуера по подточка 2.4 от Раздел 12 да е софтуер, пряко свързан с работата на активите по т. 1.1. Техническото решение следва да бъде съобразно изискванията на активите по т. 1.1.</p>
<p>12.1. Условия за допустимост на разходите</p> <p>12. Стойността на отделни активи, дейности и услуги е допустима за финансиране до размера на определените референтни разходи, съгласно списък с наименованията на активите, дейностите и услугите, за които са определени</p>	<p>За разходите, които се заявяват в СЕУ съгласно лист 3 от Приложение 13 не е необходимо, изписването им да съответства на тези, от Приложение 12 (които само се отбелязват в колона 39 от съответната таблица).</p>

референтни разходи, приложен към настоящите условия за кандидатстване - Приложение № 12.

РАЗЯСНЕНИЕ:

Наименованията на активите в заявлението за подпомагане трябва ли да се изписват точно, както са записани в Приложение № 12?

12.1. Условия за допустимост на разходите

14. За всеки заявен за финансиране разход от Раздел 12 „Допустими разходи“, който към датата на подаване на заявлението за подпомагане не е включен в списъка по т. 12, кандидатът представя най-малко три съпоставими независими оферти, които съдържат наименованието на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис на оферента, марка и модел (когато е приложимо), подробна техническа спецификация/количествено-стойностна сметка на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен данък върху добавената стойност (ДДС). В тези случаи ДФЗ извършва съпоставка между размера на разхода, посочен във всяка от представените оферти, проверява за наличие на референтен разход за активите от избраните и неизбраните оферти, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския размер.

РАЗЯСНЕНИЕ:

Съгласно точки 6 и 8 от Раздел 15 на УК „б. Когато при административните проверки се установи липса на документи или друга нередовност, на кандидата се изпраща уведомление чрез СЕУ за установените липси/нередовности и се определя срок за тяхното отстраняване. Във връзка с оценката на заявлението за подпомагане, ДФЗ може да изиска от кандидата да представи и други данни и/или документи, непосочени в Раздел 14 „Изискуеми документи“, както и такива, за които не е възможно извършването на служебна проверка.“, и „8. При непредставяне на изисканата допълнителна информация или разяснения или при неотстраняването на нередовностите в срока по т. 6, заявлението за подпомагане може да бъде отхвърлено само и единствено на това основание.“

При липса в офертата на ЕИК/БУЛСТАТ, телефон, email и адрес УО да разясни дали Оценителната комисия ще изисква потвърждение на офертите и как ще се изпратят запитванията за тяхното потвърждение без Кандидата да се налага да „осигурява съдействие“ за набавяне на тези данни?

12.1. Условия за допустимост на разходите

16. Във връзка с точка 12, Държавен фонд "Земеделие" поддържа база данни с референтни разходи и съответните им пределни цени. Видовете активи и дейности, за които има изготвени референтни цени се публикуват в условията за кандидатстване като списък с наименованията на активите, дейностите и услугите, за които са определени референтни разходи (Приложение № 12), като определените референтни цени не се публикуват или оповестяват.

РАЗЯСНЕНИЕ:

Към коя дата е актуализирана базата данни с референтни разходи и съответните им пределни цени, която ще се прилага от Оценителната комисия при оценката на допустимите разходи по всяко заявление за подпомагане по

процедурата? Дата: 19.02.2025г. Съставил: x

Моля да се запознаете с разяснение по точка 6, към Раздел 11.1 от въпрос № 54.